

Új óvodába járnak a búzásbesenyői gyerekek

Napközis foglalkozás is indul

Fotó: Vajda György

Az idén májusban avatták fel a közel 500 ezer euró értékű beruházással megépített kétszintes búzásbesenyői óvodát. A tágas, korszerűen berendezett helyiségeket ettől a tanévtől már használják a gyerekek. A regionális operatív program keretében a község 1,8 millió euróra pályázott a községben levő többi oktatási intézmény felújítására, felszerelésére.

Vajda György

Ebből a pénzből egészítik ki a búzásbesenyői óvoda konyhafelszerelését és vásárolnak ágyneműt, ugyanis igény mutatkozott arra, hogy ne csak óvodaként, hanem hosszított programmal, napközi otthonként is működjön. Az őszi vakáció után november negyediktől egy csoporttal, 22 gyerekkel beindítják a napközis foglalkozást.

– Korábban még Marosugráról, Radnótról is jelezték, hogy szívesen hoznák ide a gyerekeket, amennyiben biztosítjuk kora délutánig

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

A lájkvadászat és a „látszatbarátok” korában

Dr. Tari Annamária pszichológus évek óta foglalkozik a fogyasztói társadalom hatásaival, a média és az emberi tényezők összefüggéseivel, a társadalmi változások egyénre gyakorolt hatásaival. Véleménye szerint nagyon nehéz megtartani a határt az „online” és „offline” világ között, és a 21. századra jellemző digitalizáció nagymértékben befolyásolja a kapcsolatainkat, a személyiségünk fejlődését, megváltoztathatja érzelmeink átélésének intenzitását.

5.

Fogyatékkal élők világában

Csöppet sem szokványos könyvbemutatón vehettek részt azok, akik a múlt héten kíváncsiak voltak Csata Éva Barnabás, a vigasztalás fia című legújabb könyvére. A családias hangulatú est főszereplői ugyanis azok a fogyatékkal élők voltak, akik részei a szerző mindennapjainak, és akiknek az életútja, alázata és céltudatossága sok egészséges személy számára példamutató lehet.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküztünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsa tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Kampányígéretetek

Antalfi Imola

Kormányválság, elnökválasztási kampány egyidejűleg zajlik, ezért aztán meglehetősen nehéz elhatárolni a gazdaságilag megalapozott, illetve a populista ígéretet. Az ideiglenesen kormányzó szociáldemokraták így, az utolsó száz méteren minden bevethető bevetnek, élnek a tisztségeik biztosította lehetőségekkel, hogy javítsanak népszerűségi mutatóikon.

A bizalmatlansági indítvánnyal megbuktatott, de még funkcióban levő Viorica Dăncilă a minap a PSD-kormányzás alatt elért áttűtő sikereket sorolta, úgymint a minimálbér-növelés, profitadó-csökkenés, a munkahelyek számának növelése és a munkanélküliségi arány visszaszorítása, a megyei kórházak felszerelése képalkotó berendezésekkel (biztos emiatt vannak a várólisták), a mezőgazdaság fejlesztése, az uniós pénzek lehívási arányának növekedése, a gazdaság pörgése. Eközben az ellenzék cáfol és vádaskodik. Ami láthatólag nemigen hatja meg a Dăncilă-kormányt, amely kitart például a minimálbér emelése mellett.

Tegnap a munkaügyi minisztérium közvitára is bocsátotta a minimálbér emelését előíró határozattervezetet, mely szerint a legkisebb garantált fizetés a jelenlegi bruttó 2080 lejről 2262 lejre nő, ha a tervezet életbe lép. A felsőfokú végzettséggel rendelkező alkalmazottak bruttó minimálbére 2620 lej lenne, ami 11,5 százalékkal haladna meg az aktuális szintet. Mindez a törvénykezdeményezők szerint pozitív hatással bírna a gazdasági

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER
24., csütörtök
A Nap kel
 7 óra 52 perckor,
lenyugszik
 18 óra 21 perckor.
Az év 297. napja,
hátravan 68 nap.

IDŐJÁRÁS
Többnyire napos idő
Hőmérséklet:
 max. 24°C
 min. 6°C

Istenéltessel
 Ma SALAMON,
 holnap BIANKA és
 BLANKA napja.
BLANKA: egy germán névnek
 a latinított formája, ami a
 spanyol nyelvből vált Európá-
 ban ismertté. Jelentése: fényes,
 ragyogó, fehér.

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2019. október 23.

1 EUR	4,7600
1 USD	4,2821
100 HUF	1,4463
1 g ARANY	205,6304

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
 Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
 hónapra a Népújság szerkesztőségében:
 Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
 naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
 Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Péntektől utalják a magyarországi támogatásokat

Ezen a héten indul a támogatások folyósítása a Szülőföldön magyarul program keretében. Az első átutalásra október 25-én, pénteken kerül sor. Az idén az OTP Bank szakított a hagyománnyal, és nem abc-sorrendben utalja át a támogatásokat. Minden jogosultat levélben értesítenek a kifizetés időpontjáról, illetve arról, ha probléma adódott a bankszámlaszámukkal. A levelekre jövő hét elejétől lehet számítani, amennyiben az igénylők november végéig nem kapják kézhez, telefonáljanak a pályázati irodához. Azok, akiknek hiánypótlást kellett beküldeni, december előtt nem számíthatnak a kifizetésre, sem az értesítő levélre.

Szakképző központ nyílik Marosvásárhelyen

Ma délelőtt 10 órakor nyílik meg Marosvásárhelyen, a Dózsa György utca 250. szám alatt a Kulturális és Tudományegyetem (MKTE) technológiai központja. Ez alkalommal i-TECH Maros Workshop címmel műhelymunkát tartanak a központban. Az automatizálás jelenlegi trendjei (robotika) tematikában. A rendezvény résztvevői – felsőoktatási intézmények, középiskolák és a vállalkozói szféra – standokkal és bemutatókkal készülnek az eseményre.

Országos megmérettetésen a Kamaszok

A Kamaszok ifjúsági szintársulat Szilágycsehben október 25–27. között részt vesz az országos diákszinjászó fesztiválon, amelynek ez idáig országos első helyezettje. Az országos megmérettetésre 24 csapat nevezett be, a Kamaszok társulat Kocsis József Don Juan című produkciójával lép versenybe.

Családok és gyermekek az oktatásban – rövid képzés

A Divers Egyesület a FACE oktatási anyagot bemutató rövid képzésre várja a marosvásárhelyi és Maros megyei magyar nyelvű 4–12 éves gyermekek formális oktatási rendszerben, illetve civil szervezetek programjai által oktatókat. A képzésre ma 17 órakor kerül sor a Teleki-Köpecsi-ház (Forradalom utca 1. szám) első emeleti előadótermében. A FACE – családok és gyermekek az oktatásban egy oktatási és tananyag-sorozat. Avégett hozták létre, hogy elősegítse a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekek, illetve a roma gyermekek önismertetének fejlesztését, valamint készségeik, képességeik és érdeklődési területeik jobb megismerését.

Látogatás az INDAGRA kiállításra

Október 30. és november 3. között ismét megszervezik Bukarestben az INDAGRA kiállítást, amely Románia egyik legnagyobb nemzetközi mezőgazdasági és élelmiszeripari szakkiállítása. Az RMGE Maros október 31-én, csütörtökön egynapos buszos kirándulást szervez azon gazdák, illetve érdeklődők számára, akik szeretnék meglátogatni a sokrétű szakmai kiállítást. Az utazás díja 120 lej személyenként, ez magába foglalja az oda-vissza utat, valamint az egynapos belépőt a kiállításra. Érdeklődni és helyet foglalni az rmgemaros@gmail.com e-mail-címen, illetve a 0787-828-403-as telefonszámon lehet.

Oltean Csongor az Erdély TV meghívottja

A Magyar Ifjúsági Értekezlet elnöke, Oltean Csongor a ma (csütörtök) 20 órai Mérélen műsor vendége. A MIÉRT elnökét az ifjúságot és a környezetvédelmet érintő témákban kérdezi Jakab Orsolya műsorvezető.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Gyertyával, koszorúval

Középiskolások Bernády nyughelyénél

A városépítő polgármester üzenetét magukénak érző középiskolások keresték fel kedd délután Bernády György nyughelyét. A Hozz te is egy gyertyát! című akciót a tavaly decemberben alakult Maros Megyei Magyar Diáktanács (MDT) kezdeményezte.

Nagy Székely Ildikó

A megemlékezésen bolyais, művészeti diákok, illetve a Református Kollégium és a Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum néhány tanulója is részt vett.

A gyertyával, koszorúval érkező csapatot *Kolozsvári Szilárd* történelemtanár is elkísérte. A pedagógus Bernády életének és munkásságának kevésbé ismert részleteit osztotta meg a diákokkal, egyebek mellett arra is kitért, hogy a városgazda egy tébécéstanatóriumot tervezett a Somostetőre, de elképzelését az I. világháború meghiúsította.

A rövid történelmi visszatekintés után a Maros Megyei Magyar Diáktanács elnöke, a példaképének Bernády Györgyöt tartó *Szepessy László*, majd *Kocsis Imola* elnökségi tag üdvözölte a jelenlévőket. Imola indítványára az egybegyűlték egyperces csenddel adóztak a vasárnap autóbalesetben elhunyt diáktársuk, Czirják Róbert Péter emlékének.

Fotó: Nagy Tibor

Meghívó

Te és én, én és te... Otthon!

Úgy tartják, emberileg akkor vagy értékes, ha mások életét teszed értékesé. Ez a személyi asszisztens küldetése, aki szeretettel viseli gondját annak, akinek támaszát vállalta. Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala nagyra értékeli azt az együttérzést, odaadást és támogatást, amelyen a személyi asszisztens és az általa ápoló lélek viszonya alapul.

A Te és én, én és te elnevezésű rendezvény azok számára ajándék, akik adottságaikat, képességeiket a mellettük levő személy szolgálatára fordítják, sokszor feláldozva saját magánéletüket. Ők azok az emberek, akik másoknak okoznak örömet. Számukra Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala

a Szociális Igazgatóságon keresztül különleges eseménysorozattal készül október 26-án 11 és 15 óra között.

Amennyiben napsugaras időjárásban lesz részünk, a rendezvényre a Somostetőn kerül sor, rossz idő esetén a Mihai Eminescu Kulturális Központba költöztetjük az ünnepséget. Önöket, kedves elhivatottak, ünnepelni hívjuk vidám díszletek között, varázslatos személyiségek körében.

Várjuk önöket mosolygó arccal! Együtt OTTHON vagyunk!

A Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság ügyvezető igazgatója, Mihaela Maier

RENDEZVÉNYEK

Székely századok – könyvbemutató

A dr. Pál-Antal Sándor történész tiszteletére készült Székely századok (Emlékkönyv Pál-Antal Sándor 80. születésnapjára) című tanulmánykötet bemutatójára kerül sor október 26-án, szombaton délelőtt 11 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermében. A Mentor Könyvek Kiadó és a Borsos Tamás Egyesület minden érdeklődőt vár a rendezvényre.

Gyöngykoszorú-találkozó Mezőbádon

Október 26-án, szombaton tartják meg a Csapkebogó néptánccsoport szervezésében a mezőbáondi Gyöngykoszorú-találkozót. A rendezvény déli 12 órakor felvonulással kezdődik, 12.30-tól istentisztelet lesz, ezt követően kezdődik a 17 meghívott népcsoport előadása a kultúrotthonban. Az esti táncbádban az Úver együttes muzsikál. A programot a Bethlen Gábor Alap támogatta.

Deliága Éva gyermekpszichológus Marosvásárhelyen

Miért viselkedik így a gyerekm? – ezzel a címmel tart előadást Marosvásárhelyen, a Bolyai Farkas Líceum dísztermében október 28-án, hétfőn 18 órától a Piros Produkció meghívására, a Védem Egyesület közreműködésével Deliága Éva okleveles gyermekpszichológus, integratív gyermekterapeuta, aki több mint tizenöt éve foglalkozik azzal, hogy mi áll a gyermekkori viselkedés-

problémák hátterében. A magyarországi szakember szakszorgontól mentesen, érthető módon fogalmazza meg szakszerű, tudományosan is alátámasztott pszichológiai tapasztalatait, hogy azok gyakorlatba ültetve megkönnyítsék a szülők gyermekkel való foglalkozását. Jegyek elővetelben a Kultúrpalota jegypénztárában kaphatók 30 lejért.

Művészeti tanárok ünnepi koncertje és kiállítása

70 éves a Marosvásárhelyi Művészeti Líceum. Az évfordulót hangversennyel és tárlattal ünneplik a rangos intézmény tanárai. A kettős esemény október 28-án, hétfőn kerül sor a Kultúrpalotában. 17 órakor az Art Nouveau Galériában megnyitják az iskola egykori és jelenlegi művészpedagógusainak kiállítását. Több mint félszáz képzőművész, köztük 14 már elhunyt alkotó műveit láthatja a közönség. Az ünnepi koncert 18 órakor kezdődik a nagyteremben. 22 zenész, illetve tanár lép a hangversenydobogóra, mellettük a líceumban tanító színművészek is bemutatkoznak.

Boszorkányégetés a Bolyai téren

Újra megrendezi népszerű boszorkányégető rendezvényét a Romániai Képzőművészek Szövetségének Marosvásárhelyi Fiókjá. Az egész napos vidám akció a Bolyai tér 5. szám alatti műteremház udvarán október 26-án, szombaton délelőtt 11 órakor kezdődik. Akárcsak az előző években, ezúttal is lesz textilművészeti kiállítás, happening, rakuégetés és gulyásfőzés is. A performance-ra feliratkozott 19 művésszel az érdeklődők el is beszélgethetnek.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalfi Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDÉTES:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);
 ISSN 1584-3238 (online)

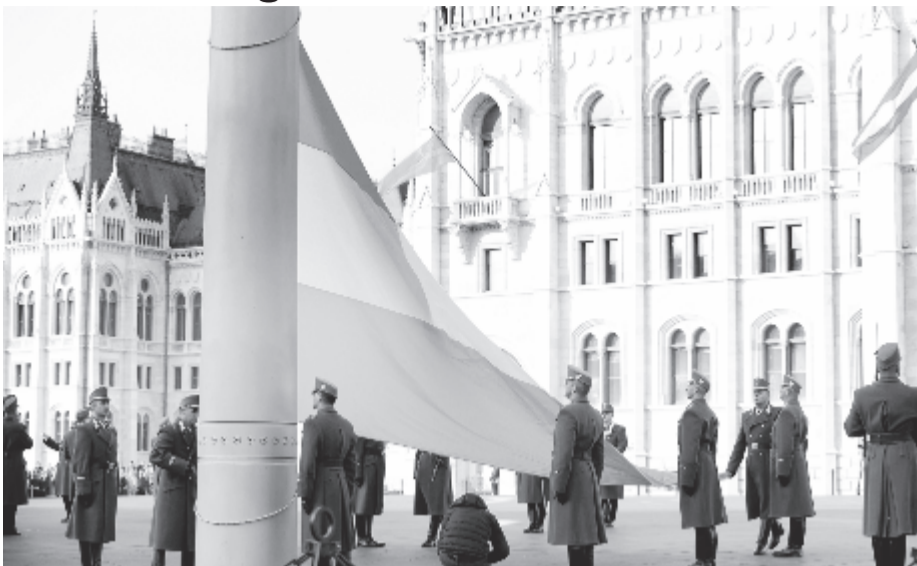
Október 23. – Felvonták a nemzeti lobogót az Országház előtt

Katonai tiszteletadással, Kövér László, az Országgyűlés elnöke jelenlétében felvonták a nemzeti lobogót az 1956-os forradalom és szabadságharc 63. évfordulóján szerda reggel a Parlament előtti Kossuth Lajos téren.

A lobogót a Himnusz hangjaira a honvédség díszegysége vonta fel. Az eseményen közreműködött a központi katonazenekar és a nemzeti lovas díszegység.

Az ünnepségen a kormány több tagja mellett jelen voltak katonai és állami szervezetek képviselői és a diplomáciai testület több tagja. A Parlament főlépcsőjének két oldalán az ablakokban lyukas zászlók lengtek.

Az évforduló alkalmából országsszerte és külföldön is több megemlékezést szerveznek. A Rákócskeresztúri új köztemetőben, a 301-es parcellánál egész napos protokollmentes megemlékezés lesz. Este Sza-

Fotó: MTI/Kovács Tamás

badságkoncertet tartanak a Millenárison. Orbán Viktor miniszterelnök este a Zeneakadémián mondott ünnepi beszédet. (MTI)

MCV-jelentés:

A hatóságok nem ültették gyakorlatba az igazságügyi törvények felülvizsgálatára vonatkozó ajánlást

A román hatóságok nem ültették gyakorlatba az Európai Bizottság (EB) azon ajánlását, amely az igazságügyi törvények és az ezekkel kapcsolatban utólag kiadott sürgősségi kormányrendeletek hatályba léptetésének azonnali felfüggesztésére, illetve a jogszabályok felülvizsgálatára vonatkozott – szögezi le az EB az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus (MCV) keretében kedden közzétett jelentésében.

A dokumentum rámutat, a 2018 szeptemberében és októberében elfogadott három sürgősségi kormányrendeleten túlmenően 2019 elején a kormány kiadott két másik, szintén az igazságügyi törvényeket módosító rendeletet. „A jogszabályok sietős elfogadása, az azt megelőző egyeztetések hiánya és a rendeletek elfogadásának okai körüli homály kihatott az igazságügyi rendszer biztonságára és az eljárások kiszámíthatóságára” – fogalmaz a jelentés.

Ez kitér arra is, hogy a bírák és ügyészek büntetteit kivizsgáló ügyosztály létesítésének felgyorsítása, hatáskörének kiterjesztése, továbbá a vezető beosztású ügyészek kinevezési eljárásának újabb változtatása tovább fokozta az igazságügyi törvények módosításaival kapcsolatos aggodalmakat, illetve az új intézkedésekkel szembeni bizalomhiányt. Különösen úgy tűnt, hogy a javasolt törvénymódosítások némelyike egyes személyek érdekeit szolgálja.

A jelentés rámutat arra is, hogy beigazolódott a különleges ügyosztálynál kapcsolatos tavaly novemberben megfogalmazott aggodalmak, miszerint az eszköz lehet a politikai nyomás gyakorlásra. „Több eset is volt, amikor a különleges ügyosztály beavatkozott a

bűnvádi eljárásokba, ami miatt komolyan megkérdőjelezhető a pártatlansága” – fogalmaz a jelentés. A dokumentum példaként említi Laura Codruța Kövesi volt korrupcióellenes főügyész esetét, aki ellen épp aznap indítottak bűnvádi eljárást, amikor az Európai Parlament beidézte meghallgatásra az európai főügyési tisztségre pályázó jelöltként.

A dokumentumban az EB leszögezi: a 2018 novemberre óta eltelt időszak fejleményei igazolnak egy, már évekkal ezelőtt megfogalmazott ajánlást, miszerint a vezető beosztású ügyészek kinevezési eljárása „szolid és független” kell hogy legyen. A Bizottság felidézti, legutóbbi jelentésében az akkor folyamatban levő valamennyi kinevezési eljárás felfüggesztését kérte, illetve azt, hogy tartsák szem előtt a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (CSM) negatív véleményezéseit a vezető tisztségekbe szánt jelöltekkel kapcsolatban, továbbá arra is felszólította a román hatóságokat, hogy olyan főügyészt nevezzenek ki a korrupcióellenes ügyészség (DNA) élére, aki jelentős tapasztalattal rendelkezik bűnüldözés terén, és egyértelmű megbízatást kap a „szakszerű, független és pártatlan nyomozások” lefolytatására.

„Első fázisban egyetlen intézkedést sem hoztak ezen ajánlás teljesítésére. Az akkori igazságügyi miniszter fenntartotta jelölését a DNA-főügyési tisztségre. 2019 januárjában Románia elnöke másodsorra is elutasította az illető jelölt kinevezését. Azóta az eljárás gyakorlatilag fel van függesztve, a DNA-t egy ügyvivő főügyész vezeti” – írja a jelentés, amely felidézti a korábbi legfőbb ügyész menesztésére tett miniszteri kísérletet is, a CSM és az államfő ellenvetését, majd hangsúlyozza, hogy Augustin Lazăr nyugdíjba vonulása óta ezt a tiszt-

séget is ügyvivő legfőbb ügyész tölti be. A jelentés méltányolja, hogy a jelenlegi igazságügyi miniszter leállította az elődje által kezdeményezett újabb kinevezési eljárást, és leszögezi: a román kormánynak mielőbb működőképes megoldást kell találnia az ilyen helyzetek elkerülésére, mivel „az elmúlt évek tapasztalata igazolja a politikumnak a kinevezési eljárásokba való beavatkozását, ami a kinevezések minőségének rovására megy”.

Az Igazságügyi Felügyelet kapcsán a jelentés megjegyzi, a testületnek kulcsfontosságú szerepe van az igazságügyi rendszer függetlenségének, szakmaiságának és feddhetetlenségének biztosításában, és éveken át pozitív értékelésben volt része, a 2018 végi jelentésben azonban a Bizottság aggodalmának adott hangot amiatt, hogy az IF több ízben is fegyelmi eljárást indított olyan bírák és ügyészek ellen, akik szót emeltek az igazságügyi rendszert érintő módosítások ellen. „A 2018-as ajánlást meghaladták az események, az annak alapjául szolgáló aggodalmak azonban továbbra is fennállnak” – jegyzi meg a dokumentum.

A jelentés leszögezi még, hogy 2018 óta csak fokozódtak a bírákat és ügyészeket, illetve az igazságügyi intézményeket ért, a politikusok és a sajtó által indított támadások, a DNA-ra, a főügyészségre és a legfelsőbb bíróságra is óriási nyomást gyakorolnak.

Az Európai Bizottság (EB) kedden ismertette az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus keretében Romániáról készített legfrissebb jelentését. A dokumentum szerint komoly aggodalomra adnak okot a romániai igazságügyi reformmal, illetve a korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos ez évi fejlemények. (Agerpres)

Ország – világ

Több pénz a klímavédelemre

A klímavédelemre, a kohéziós politikára, illetve a kis- és középvállalkozások támogatására fordítható összegeket is növelné az Európai Unió jövő évi költségvetésében szerdán elfogadott határozata értelmében az Európai Parlament (EP). A strasbourgi plenáris ülésen megszavazott álláspontról értelemében kétmilliárd euróval emelnék az Európai Bizottság eredeti javaslatában szereplő forrásokat az éghajlatváltozás elleni fellépésre. Emellett növelnék az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés és az Erasmus+ program büdtségét, valamint bővítenék a finanszírozást a digitalizáció, a migráció kezelése és a külpolitika céljára is. A tagállamok kormányait tömörítő tanács később leszögezte, nem tudja elfogadni az EP minden módosító indítványát, így október 29-én intézményközi egyeztetési folyamat kezdődik. Ha november 18-ig nincs megállapodás, akkor újabb költségvetési javaslatot kell betervezni. (MTI)

Szavazás az Orban-kormányról

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) országos politikai tanácsa a csütörtökön 13 órakor kezdődő ülésén szavaz a kormányprogramról és az Orban-kabinet összetételéről. Ugyancsak csütörtökön, 16 órakor, Ludovic Orban kijelölt miniszterelnök benyújtja ezeket a dokumentumokat a parlamentbe. Egyes források szerint a PNL vezetőségének ülése előtt Ludovic Orban megbeszélést folytat Klaus Iohannis államfővel. (Agerpres)

Kigyulladt óvoda

Harmincöt gyereket kellett szerdán kimenekíteni a Máramaros megyei Hagymáslápó óvodájából egy kigyulladt világítótest miatt. A Máramaros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség szerdai közleménye szerint a helyszínre két tűzoltó- és egy orvosi egység érkezett. Az egyik világítótestet gyulladt ki, és a tűz a környékére is áterjedt, gipszkarton lemezek is égtek. Az óvodában megszakították az áramellátást, 35 gyereket pedig kimenekítettek. A tűzoltók eloltották a tüzet, a kárt később mérik fel. (Mediafax)

Kutyatámadás

Orvosi ellátásra szorult egy brassói nő, aki kedden este megpróbálta megvédeni saját kutyáját egy rá rámadó ebtől, utóbbi pedig ekkor őt harapta meg. A vizsgálatok során a kutya tulajdonosaként azonosítottak egy 41 éves nőt – közölte a rendőrség. Az ügyben eljárás indult, mivel a támadó kutya tulajdonosa nem hozta meg a szükséges óvintézkedéseket, hogy a kutya ne tudjon emberre támadni. (Mediafax)

Aktuális

Kampányígéret

(Folytatás az 1. oldalról)

növekedésre, a foglalkoztatottságot bátorítaná, visszaszorítaná a feketemunkát, az alkalmazottak vásárlóerejét növelné. Utóbbi – valljuk be – rá is férne a lakosságra, hiszen elemzések szerint az európai 14.739 eurós átlaghoz képest a vásárlóerő (az elméletileg elköltethető jövedelem, melyet a lakosság fogyasztásra, illetve állandó havi kiadásokra fordíthat) Romániában 5.881 euró 2019-ben. A kérdés csak az, hogy a gazdaság képes-e kitermelni a minimálbér-emelést, a magánszektor képes-e felzárkózni, ellenkező esetben a PSD kormányprogramja, miszerint a nettó minimálbér 2020-ra meg kell haladja a 300 eurót, szépen mutat majd papíron az unió előtt, ám az ország munkavállalóinak háromnegyedéről majd el lehet mondani, hogy minimálbért keresnek.

A béremeléssel kapcsolatos bejelentésekkel ellentétesek az ellenzék azon nyilatkozatai, hogy eltörlik a minimálbér fogalmát, vagy progresszív adózást vezetnek be, bár a kedélyeket csillapítandó azt is hozzátesszik, hogy ha a mostani kormány növeli a minimálbért, a nyugdíjakat, a következő – jelenleg a bársonyszékek elméleti leosztásával elfoglalt – kormány sem vágja vissza azokat. Kampányban sok az üres ígéret – de ez már nem újdonság.

Bolgár kamion

Még nem ismert az áldozatok nemzetisége

Egyelőre nem ismert annak a 39 embernek a nemzetisége, akiket szerdán találtak holtan egy bolgár kamionban Anglia délkeleti részén – mondta szerdai nyilatkozatában a brit belügyminiszter.

Priti Patel, aki a londoni alsóház képviselőit tájékoztatta a vizsgálatról, megerősítette azt a korábbi rendőrségi közlést, hogy a kamion az észak-walesi Holyhead kikötőjében lépett be Nagy-Britanniába még szombaton.

Patel hangsúlyozta, hogy ez a kikötő az Írországból érkező kompforgalom egyik legnagyobb fogadóállomása.

A belügyminiszter elmondta: a vizsgálatba bekapcsolódott

a brit határőrség, az Országos Bűnüldözési Ügynökség (National Crime Agency, NCA) és a bevándorlással kapcsolatos bűncselekmények felderítésére szakosodott belügyminisztériumi szervezet (Immigration Enforcement).

Yvette Cooper, az alsóház belügyi bizottságának elnöke szerdai nyilatkozatában hangsúlyozta: jóllehet egyelőre nem ismertek a tragédia körülményei, az azonban tudható, hogy az embercsempészet a legveszélyesebb bűncselekmények közé tartozik.

Hozzátette: a vizsgálatba be kell vonni az ír és a bolgár rendőrséget is. (MTI)

Napközis foglalkozás is indul

(Folytatás az 1. oldalról)

a felügyeletet, ugyanis a szülők és a nagyszülők is dolgoznak. Mi több, a bölcsődenyitást is szorgalmazzák, ugyanis legközelebb csak Marosvásárhelyen tudják fogadni intézményesen két-három éves korig a gyerekeket. Egy felmérésből az derül ki, hogy a községből mintegy 15 gyereket adnának be a szülők a bölcsődébe – mondta Kedei Előd iskolaigazgató, hozzátéve, hogy ez a létszám jóval több lenne, ugyanis a környékről is ide hoznák a gyerekeket.

Jelenleg a kerelőszeptámi oktatási intézményekben (az óvodától az általános iskoláig) 606-an tanulnak, ezenkívül a szociális program támogatásával még 50 felnőtt is alapoktatásban részesül. Sajnos a létszámot illetően az a tapasztalat, hogy csökken a magyar tagozaton tanulók száma. Három évvel ezelőtt 250-en jártak magyar tany nyelvű óvodába, illetve iskolába, az idén mindössze 190-en, annak ellenére, hogy a község igyekszik kiváló feltételeket biztosítani.

Kerelón is új, két tantermes iskolát építenek, mintegy 400.000 eurós beruházással. A napokban ide is kivonulnak a munkagépek, így a régi, alkalmatlan épületből a jövő tanévben egy újba költözhetnek a diákok.

Hamarosan hozzáfognak a bűzsbényői óvoda udvarának rendezéséhez is, és az említett eszközök mellett még egy interaktív kivetítővel is gazdagodik majd a tanintézet. Az utóbbi időszakban nemcsak felszerelésben, hanem tudásban is gazdagodtak a tanárok és a diákok. Az Erasmus plus pályázatnak köszönhetően négy tanár Portugáliában részt vett egy képzésen, ahol megismerkedhettek hatékonyabb pedagógiai módszerekkel, amelyeket a többetnikumú közösségekben lehet alkalmazni. Ezenkívül pályázati támogatással 20 gyerek Horvátországban nyaralhatott és a magyar kormány Határtalanul programjának segítségével 14 diák Balatonfüreden tölthetett négy napot a nyári vakációban.

Átadták a Vályi Gyula-díjat és -emlékérmét

A Vályi Gyula Matematikai Társaság október 18-án, Vályi Gyula elhunytának 106. évfordulóján alkalmából szervezett emléktevékenység keretében nyitotta meg a 2019/2020-as tanév Vályi Gyula matematikai tevékenységeit és ekkor adták át a matematikusról elnevezett díjat és emlékérmét.

Mezey Sarolta

25 év sikereit méltatták

Mátéfi István, a matematikaköri tevékenységeknek helyet adó Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója értékelte a köri tanulók hazai és nemzetközi versenyeken elért kimagasló eredményeit, és gratulált a 25 éves sikeres tevékenységhez.

Dr. Domokos József, a Vályi Gyula Matematikai Társaság elnöke örömmel állapította meg, hogy egyre több gyerek érdeklődik a köri tevékenységek iránt. Több mint 130-an jelentkeztek, ezért majdnem minden osztályban ismeretfelmérő teszt alapján választották ki a legjobban felkészült diákokat. Sikeres volt a IV. osztály számára indított köri tevékenység, mely már harmadik éve működik, és ez évtől a IX. osztálynak is szerveznek Vályi Gyula matematikakört.

Barta Zágoni Bernadette nyerte a Vályi Gyula-díjat

A tevékenység fénypontja a Vályi Gyula-díj és emlékérem átadása volt. Sebestyén Júlia, a Vályi Gyula Matematikai Társaság alapítója és tiszteletbeli elnöke bemutatta a Vályi Gyula-emlékérmét, melyet a matematikus elhunytának századik évfordulója emlékére alapítottak. A díj 9 cm átmérőjű bronzérem Vályi Gyula arcképével, és minden évben egy V-VIII. osztályos, az elmúlt tanév matematikából legeredményesebb Maros megyei tanulója veheti át személyesen, a világhírű matematikus

elhunytának évfordulóján szervezett megemlékező tevékenységen.

A bronzérem tervezői és kivitelezői a Kántor testvérek, korábban a Vályi Gyula matematikaversenyek többször díjazott tanulói.

A laudáció felolvasása után Sebestyén Júlia átadta a Vályi Gyula-díjat Barta Zágoni Bernadette-nek, aki az elmúlt tanévben, nyolcadik osztályosként, a legtöbb díjat nyerte és a legeredményesebb volt a matematikaversenyeken. Tavaly öccse, Barta Zágoni Csongor érdemelte ki a Vályi-díjat. Bernadette VI. és VII. osztályosként is a legeredményesebb matematikus diák volt, a díj ekkor is őt illette meg. Mindketten a Bolyai Farkas Elméleti Líceum diákjai.

Domokos József gratulált az elmúlt tanévben IV. osztályos Máthé Szabolcs Dánielnek és Mátyás Péter Zsoltnak, a tavaly VI. osztályos Kerekes Máthé Évának és Barta Zágoni Csongornak, a VII. osztályt végzett Bodó Bencének és Simon Lászlónak, továbbá az elmúlt tanévben VIII. osztályos Vajda Péternek, akik szép eredményt értek el, és pályáztak a Vályi Gyula-díjra.

Távol maradnak a szülők

Sebestyén Júlia nehezítette a szülők érdeklenségét a Vályi Gyula Társaság tevékenységei iránt. A társaság megalakulása utáni években a szülők tevékenyen részt vettek a versenyek szervezésében, érdeklődtek a gyerekek körülményeiről, jelen voltak a Vályi Gyula emlékének ápolását célzó eseményeken. Most csak azok a szülők jelennek meg, akiknek a gyereke versenyeket nyer, egyes szülők még akkor sem.

A továbbiakban a különböző osztályok körülményeinek időpontját, az osztályokkal foglalkozó tanárok névsorát véglegesítették.

A rendezvény Vályi Gyula emlékoszlopának megkoszorúzásával zárult.

Sebestyén Júlia átadja a díjat és az emléklapokat Barta Zágoni Bernadette-nek

Mit vigyünk magunkkal az útra?

A kérdés egész évben aktuális, tekintve, hogy manapság az emberiség nem ül egy helyben. Mozgó, mozgalmos, izgága, futó, menekülő. Az út – állapotáról ezúttal ne essék szó – olyan amilyen, de nyitva áll. Sorompók nem állják az utazó határtalan megismerésvágyát. Néhol kerítések vannak, ezek inkább a veszélyzónák határán vagy nyugalmas területek szélén, ahonnan tovább csak bizonyos utazói kategóriák juthatnak el a Kánaán földjére. A többi kint reked Bihácson, a Gázai övezetben vagy Mexikó-felsőn. Próbálkozik.

Nekünk, akik EU-s útlevelemmel rendelkezünk, minden úti cél lehet a Kánaán földje, míg a magunk mögött hagyott terület távolról és közelről sem a negyvennapos/bolyongásra ítélő pusztaság. Tehát vigyünk magunkkal önazonosító úti okmányokat (útlevelet, személyi kártyát, fényképes igazolványt). Van már elektronikus útlevelem is, aminél elég egy érintés, akár egy hitelkártyánál, és máris megszabadultunk a hosszas sorban állástól, lökdösődéstől, ami az új országba történő belépésnél előfordul reptereken, határállomásokon, elektronikus kapuk előtt. A mozdulat, amivel odaérintjük, ne legyen fölényes, kivagyiságtól duzzadó, hanem szerény, szemlélőt és megbocsátásért esengő, azt sugallva: sajnos nekünk már ilyen van, ne haragudjatok, kedves útitársaink...

Semmi esetre se hozzuk magunkkal velünk született pesszimizmusunkat, balkezességünket, rémlátásainkat és Ódipusz-szindrómánkat, úgyszólván a vámvizsgálatnál és megszívattatnak.

Ellenben vigyünk magunkkal a napi felgyűléshez szükséges szereket, abban a mennyiségben, amennyit a fapadosok és a luxusgépek szabályzata megenged. Kis tubusokban. Ne bánjuk, ha olykor a kötelezőben buzgó határőrzetes, reptéri motozóbiztos elveszi, kidobhatja velünk a retyék és rutyák közül. Bicskát, kést, kacort, handzsárt, lándzsát, szablyát vagy jatagant ne vigyünk. Már csak azért se, mert nem biztos, hogy utunk során Hunyadi Jánosként részt kell vennünk a pogányság európai térhódításának visszaszorításában. Utasok vagyunk, nem zsoldosok és dzsungelharcosok. Készként vásárolhatunk megérkezésünk után tucatnyi/száz műanyag kést és más egyéb nélkülözhetetlen eszackokat, amikor nem az éttermekben

utcai kifőzdékben eszünk, hanem az utcasarkokon, parki padokon, zöld gyepen, hómezőn kiemelkedő fagyott buckákon ülve fogyasztjuk el szerény ebédünket. Ezzel szemben az evés közben elköszolódott testrészeink megtisztogatására legyen nálunk testközlelben szalvéta, papírtörölő, papírzsepi.

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Vigyünk magunkkal vizet. Soha nem tudni, mikor romlik el annyira a környezet, hogy váratlanul kiszáradnak a közutak, ámbar a jéghegyek olvadáskor állapotba kerülnek a felmelegedés következtében, és soha nem lehet megjósolni, melyik jégtömb sós és melyik édesvízi eredetű. Sőt az is megeshet, hogy Róma minden kútjára (lásd Respighi hasonló című zeneművét) kiírják több nemzetközi nyelven, hogy emberi fogyasztásra nem alkalmas. Ne próbáljuk ki, ne kísértsük, ne akarjuk felsérteni a sors figyelmeztető ujját.

Vigyünk magunkkal okostelefont, sok mindenre tud válaszolni, térkép helyett használható, unaloműző, míg várakozunk valahol, ha unjuk a múzeum képeit és szobrai, a kincseskamrák csillogását, nyugodtan huppanjunk le egy padra a terem közepén, mondjuk a Caravaggio-teremben, ahol csupa nagy méretű festmény van, és biztosak lehetünk, hogy van wi-fi, amely segítségével bekapcsolódhatunk a hazai élet sűrűjébe: elszórakozunk Mária néni konyháján, jókat zabálva virtuálice, vagy ifj. Totálkár Bubi legújabb bal esetét szemlélhetjük élő egyenesben, amint görkorcsolyával ütközik meg egy mozgó atomerőművel a balatonalmádi strandon.

Vigyünk magunkkal bankkártyát, útitisztatót, napszemüveget, cserécpöt, merészséget, kíváncsiságot, cserélhető új bokát és térdet, kiszámolyt, nagy igényűeknek ajánlott a trónszék, amennyiben le akarunk pihenni, ui. van már olyan olasz műemlékváros, amely megtöltötte a turistáknak az utcák életvitelszerű használatát, az ezeréves köveken ülést, fekvést, emésztést, vizelést és a levegőminőség rontását önbéltraktusunk által.

Ha valamit elfelejtettünk, csak nyugodtan telefonáljunk haza, adjuk meg a szállás címünket, hisz postafordultával az upecések utolérnek alsonadrágjainkkal vagy pótfogkeféinkkel, amennyiben sajnáljuk a pénzt erre kidobni, majd keressük meg az első postafiókot. Hátha fél nap alatt meg is találjuk.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Dr. Tari Annamária Marosvásárhelyen

A lájkvadászat és a „látszatbarátok” korában

Bizonyára sokan választották már a chat lehetőségét egy személyes beszélgetés helyett, sokan láttak már vendéglőben, evés közben telefonról mesét néző kisgyereket vagy kamasztársaságot, amint egymás mellett ülve a telefonjaikat bújják. És bizonyára sokan posztoltak már valamit a közösségi oldalon, majd izgatottan várták, hogy hány lájk érkezik. Manapság a digitális korban nagyon nehéz megtartani egy egészséges határt az online és offline világ között – véli dr. Tari Annamária magyarországi pszichológus, aki a Piros.Produkció meghívására erdélyi előadás-sorozata első állomásaként Marosvásárhelyen beszélt arról, mennyire teret nyert az online világ az életünkben.

Menyhárt Borbála

Dr. Tari Annamária pszichológus évek óta foglalkozik a fogyasztói társadalom hatásaival, a média és az emberi tényezők összefüggéseivel, a társadalmi változások egyénre gyakorolt hatásaival. Véleménye szerint nagyon nehéz megtartani a határt az „online” és „offline” világ között, és a 21. századra jellemző digitalizáció nagymértékben befolyásolja a kapcsolatainkat, a személyiségünk fejlődését, megváltoztathatja érzelmeink átélésének intenzitását.

Hogy mennyire előretört ez az egész, csak egy számot említek: 2019-ben az Instagramon naponta 4,2 milliárd lájk van – világított rá a megdöbbentő adatra a pszichológus. Mint mondta, a kamaszok, kiskamaszok életére, érzelmeire való tekintettel a kutatók nagyon komolyan figyelmeztetnek, hogy mire kell odafigyelni, mennyire kell szűkíteni a képernyő előtt töltött időt, hogyan kell megőrizni az offline életünket ahhoz, hogy az érzelmeink „normálisak” maradjanak.

A pszichológus szerint a baby boomerek és az X-ek, azaz a mai nagyszülők és az idősebb szülők korosztálya eléggé offline generációnak számít, miközben az 1982 után született, úgynevezett Y, valamint az 1995 után született Z generáció természetesen közege az online tér. Az Y nemzedék – amelynek tagjai mára a harmincas éveik második felében járnak – volt az első „hibrid generáció”, mivel ők az elsők, akik még a könyvespolcok alatt születtek, de már a web2 világában nőttek fel. Az Y generáció tagjai 15 évesen kezdtek el először az online térben beszélgetni.

Minden ember exhibicionista

Mark Zuckerberg, a Facebook atyja nagyon jól tudta, hogy minden ember exhibicionista, mindenki imád kukkolni, nézni a másik profilját, és mindenki szeret megosztani magáról apró kis semmiségeket, a csütörtöki kajafotójától kezdve az isteni élmények pillanataig... Zucherberg végül is nagyon jól ráérezett arra, hogy az emberek valójában unják a saját életüket, és jobb benézni a másikéba. Magyarországon néha kisvá-

rosokban szoktam diákoknak előadásokat tartani. Szemben álltam több száz 11-12. osztályos fiattal, és megkérdeztem, hány Facebook-ismerősük van. Naivan 500-ra gondoltam, de elég furán néztek rám, végül felmentünk ötezerig. Az a menő, ha valakinek ötezer ismerőse van, ami egy kisebb stadionnyi ember. És nyilván, amit megoszt valaki az oldalán, az ennek a közönségnek a kiszolgálását célozza – mutatott rá a pszichológus, aki szerint, amikor posztolunk, valójában két parancsnak engedelmesszükünk: az egyik a szociális megfelelés, tehát mindenikünk okosabbnak, szebbnek próbálja mutatni magát, mint amilyen. A másik, hogy mindenki olyasmit is kitesz – pláne ha 25 év alatti –, amiről tudatlan motivációja van arra nézve, hogy a többieket érdekelni fogja. – Mert ugye az ismerősi létszámot meg kell tartani, illetve növelni kell – tette hozzá. Miközben posztolnak, várják a lájkok és szívecskék százeit, ugyanazt a dopaminlöketet várják, amit a szenvedélybetegknél a szerhasználat okoz. Ugyanakkor kialakul egyfajta kívül hordott önértékelés is a fiataloknál, azaz lehet, hogy a tinédzserlány egy pulóver megvásárlása előtt is először kikéri a barátjáné véleményét. Ilyen körülmények között nehéz lesz majd saját döntést hozni az élet fontos kérdéseiben.

Az információs kor anyái: telefon a kezükben

Dr. Tari Annamária szerint a mai Y generáció tagjai igen erős érzelmi viszonyban állnak az okostelefonjukkal, köztük azok a nők is, akik most indulnak el a gyerekevelés útján. Mint mondta, nemrég egy gyermekorvos-kongresszuson hangzott el, hogy a mai harmincas anyák az etetés idejének a hatvan százalékában Google-keresést indítanak, vagy nézik a Facebookjukat.

Ha van pici baba a környéken, egy fontos dolgot sose felejtse el: egy kisbaba központi idegrendszere és érzelmi apparátusa egy tükkörneuron-rendszeren keresztül fejlődik, és ahhoz, hogy ez jól működjön, egy dologra van szüksége, az anyukája tekintetére. Ha egy csecsemőt jól akarnak elindítani érzelmileg, akkor folyton a tekintetét kell keresni... Éppen ezért elég nagy

baj, hogy az információs kor anyái telefonnal a kezükben nevelnek gyereket, holott egy csecsemőnek osztatlan anyai figyelemre van szüksége – hangsúlyozta a szakember.

Pszichoanalitikusként tapasztalja, hogy a szorongásos, narcisztikus vagy agresszivitással kapcsolatos problémák zöme a korai anya-csecsemő kapcsolat zavaraira vezethető vissza.

Nem kell tragédia, elég a megosztott vagy nem elegendő anyai figyelem, mert az a nem szeretéssel egyenértékű. Nem arról van szó, mint régen, hogy egy anya kissé unatkozik, fél kézzel tologatja a babakocsit, a másik kezében pedig van egy izgalmas magazin, amit lapozgat, mivel ez egy offline dolog. Az okostelefon által kínált online tér egy életér, tele kapcsolattal, érdekességgel. Ha oda beugrunk, akkor ott az online személyiségünkkel veszünk részt. Ez nem valami szkizofrén tudathasadás, hanem egy másik munkamódja a normális személyiségünknek, ami nagyjából annyit jelent, hogy kicsit gátlástalanabb, kissé jobban leveti az összes szorongásos fékjét, nagyjából öt perc alatt oldódik az önkontrollja – világított rá a szakember. Hozzátette, amikor a rendelésben felhívja a fiatal anyukák figyelmét erre a tényre, többen teszik szövé, hogy megörülnek, ha nem telefonozhatnak.

Ebből is látszik, hogy a mai harmincévesek is milyen komoly érzelmi viszonyban állnak az okostelefonnal, akkor mit szólunk a tizen- és huszonevesekről? Korábban egy másik eszközzel, például a televízióval nem állt fenn ez a viszony. Az ember nyugodtan kibírt fél, sőt egy egész napot is a tévéje nélkül, vagy elment kirándulni nélküle. Nem alakult ki olyan méretű addikció, mint az okostelefonnal – tette szövé.

Az internet hozta szent amatőrök kultusza

A magyarországi pszichológus úgy véli, az is igen aggasztó, hogy egy felmérés szerint az Y és Z generáció tagjai fontosabbnak tartják a paraszociális kapcsolataikat, azaz azt az influencert, vloggert, akit nap mint nap követnek, mint a saját barátaikat. Régen a híres színészek,

művészek, akikre felnéztünk, elérhetetlenek voltak, most az influencerek, vloggerek olyanok, mintha közel lennének hozzánk, pedig ebből semmi sem igaz, az egész egy vetített kép, ami a látszólagos barátságot imitálja.

Az interneten eltűnnek a státuskülönbségek, mindenki tegeződik, mindenki jó fej lesz. Ezzel nem az a baj, hogy valaki lekerül erre a szintre, hanem az, hogy sok másik felkerül arra a szintre, ahol egyébként nem kellene legyen. Andrew Keen szerint eljött a szent amatőrök kultusza, ma boldog-boldogtalan indít tanácsadó oldalt, blogot. Ez főként egészségügyi téren nagyon kellemetlen, nyilván a szent amatőr mesterien bánik a copy-paste-tel, nagyot tud alkotni a saját oldalán, viszont ha egy ilyen oldalt megnézzünk, akkor a felső légúti betegségeknél kb. a negyedik tünet a tüdőtumor, hadd pusztuljon el a szorongástól mindenki, aki olvassa. Egy igazi orvos sosem mondja valakinek, aki egyszerűen köhög, hogy tüdőrákja van – világított rá dr. Tari Annamária.

12 éves korig nem kellene telefonozzon a gyerek

Miért gondoljuk, hogy egy kiskamasznak normálisan kellene viselkedni, amikor a felnőttek is teljesen össze vannak zavarodva? Hogyan várjuk el, hogy a gyerekek személyisége normálisan alakuljon, amikor azt látják a felnőttektől, amit nem kellene? – vetette fel a pszichológus. Mint mondta, a szilícium-völgyi szülők a gyerek 14 éves korában adnak először a kezébe okoseszközt, szemben a világstatisztikával, ahol a tizenöt-húsz hónapos kisbabák már hozzáférnek a tablethez.

Igazából 12 éves korig, de kiskorukban semmiképpen nem kellene mutatni nekik működő okoseszközt. A két hónaposnak ha megmutatunk egyet, nem a csörgője után fog kapni, hanem az érintőképernyő felé, mert amit ott lát, az valami varázslatnak tűnik. Tulajdonképpen, ha majd kamaszkorban egy olyan teret kapnak, ahol elkezdik láttatni magukat, és főleg utánozni másokat, akkor ez olyan, mintha az ő régi terük kitágult volna. Csak ezzel egy probléma van, hogy tinédzserkor előtt kellene fejlődjen az ember intimitástere. Manapság azt látjuk, hogy az intimitás határai szétnyíltak, sok intim dolog meg van osztva az interneten. De van egy érdekes paradoxon: miközben sokan sok mindent megosztanak, a valós társas érintkezésben az emberek arcán kevésbé látható érzélem, az úgynevezett pókerarc lett a mai trend. Miközben itt minden megmutatott, a valóságban nem mutatok meg semmit – hangzott el.

A legfiatalabb anorexiás 9 éves!

Dr. Tari Annamária szerint az online térben mindig a másikhoz mérjük magunkat, próbálunk nála

jobbak lenni, túlszárnyalni. Ugyanez a rivalizáció, összemérés jellemző a tizenévesekre. – A tinédzser korosztálynak teljesen mással kellene foglalkozni, ahelyett hogy egész nap egymást nézik. Ma egy tinédzserlány készíti negyven szelfit, ha nem is mindennap, de egy héten legalább háromszor, abból kiválasztja azt a kettőt, amit érdemes megszerkeszteni, filterezni, majd valamelyik kikerül. Nem az a baj, hogy órákig dolgozik vele, az sem, hogy lassan már a saját nagyanyánk is be tud állni a csücsörítő pózba, ami még vicces is lehetne, hanem az a baj, amikor ezt valaki komolyan veszi. Ha egy negyven pluszos nő nem elégedett magával, fogyókúrázzon, ha a harmincas elégedetlen, menjen sportolni, de a huszoneves korosztály miért kerül oda, hogy nézi magát a tükörben, és megállapítja, hogy Úristen, de ronda vagyok! Hogyan jutunk el odáig, hogy egy 12 éves lányt kiröhögnek az osztályban és zsírdisznónak hívják? Ez egyáltalán nincs rendben. Mint ahogyan az sem, hogy a legfiatalabb anorexiás kilencéves. A pszichiátriai tankönyvekben az anorexiáról egykor a 15-16-17 évesek kapcsán beszéltek. Ma a kilencéves áll a tükör előtt, és úgy érzi, hogy egy zsírdisznó, úgy is hívja magát, és az osztálytársai is őt. Ez a bullying, amiről nem szoktunk tudni. A szülők sem. Tizből kilenc szülő nem tud róla, mert a tinédzserek 80 százaléka nem szól senkinek. Ez igaz, hogy UNICEF-adat, igaz, hogy magyar adat, de nem hinném, hogy máshol másként lenne. Nem azt akarom mondani, hogy minden tinédzserlány boldogtalan, de azt igen, hogy legalább hetven százalékkal megugrott a depressziós tinédzserek száma, holott ez kellene legyen az életük legszebb időszaka...

Egy kis digitális detox

A mai gyerekek nem a szabadban fociznak, miért mennének ki, ha bent is jó játékaik vannak?! Zuzmóéletet élnek, egy széken ülve... De a szülőknek mindenképpen érdeklődni kell, hogy vannak-e barátai, hány barátja van, s ha nincs, rá kell kérdezni, miért nincs. Ha látszólag úgy tűnik, nagyon rendes gyerek, nem csavarog, éjjel-nappal ül a szobájában, ki nem mozdul onnan, csak enni, akkor kell észbe kapni, hogy nagy baj van, mert a gyerek izolálódik – hívta fel a figyelmet a szakember. Úgy véli, a tizenévesekre kellene nagyon odafigyelni, napi egy óránál többet ne töltsenek a közösségi média használatával. De szülőnek és gyereknek egyaránt jót tesz egy kis digitális detox, legalább nyáron két-három hétre menjen el együtt a család úgy, hogy kilépnek az online világból, és rájöhetnek, hogy ma is érdekes lehet egy társasjáték vagy a személyes beszélgetés.

Illusztráció

„Ezt a könyvet a lelkem pötyögte papírra” Fogyatékkal élők világában

Csöppet sem szokványos könyvbemutatót vehettek részt azok, akik a múlt héten kíváncsiak voltak Csata Éva Barnabás, a vigasztalás fia című legújabb könyvére. A családi hangulatú est főszereplői ugyanis azok a fogyatékkal élők voltak, akik részei a szerző mindennapjainak, és akiknek az életútja, alázata és céltudatossága sok egészséges személy számára példaeértékű lehet. Ők adták az ihletet a könyv megírására.

Menyhárt Borbála

A vár kupolatermében bemutatott Barnabás, a vigasztalás fia című kiadvány Csata Éva pszichológus, a Hifa Románia Egyesület igazgatójának immár a harmadik kötete, amely egy csodálatos történet egy fizikai fogyatékkal élővé vált fiatalemberről.

A téma közel áll a szerzőhöz, ugyanis a marosvásárhelyi Hifa munkatársaként Éva nap mint nap fogyatékkal élőkkel dolgozik. Bevallása szerint az eltelt évek tapasztalata, de leginkább a szeretete vezette el oda, hogy azt a sok csodát, amiben része van, összefoglalja egy történetben, azzal a céllal, hogy mindazok, akik eddig nem kerültek közvetlen kapcsolatba fogyatékkal élőkkel, közelebb kerüljenek ezekhez a csodálatos emberekhez. A könyv főszereplője gyermekként válik gerinc sérültté. Fiatalként tanulja meg, hogy senki sem fog tudni helyette élni és harcolni. Megismeri a szerelmet, a csalódást, a sikert és a bukást, majd levonja a megfelelő következtetéseket. Közben tele van álmokkal, félelmekkel, szeretettel, csodákkal és élni akarással. A főhős története bizonyíték arra, hogy az akarat szinte csodákra képes, hogy az élet szeretete határtalan, és hogy a szeretet a leghatalmasabb erő.

Csata Éva közösségi oldalán úgy fogalmazott, ezt a könyvet a lelke pötyögte papírra.

– Ez egy olyan téma, amelyről beszélni kell. Hála van bennem. Tanult hála. Hiszen hajlamos vagyok tovább rohanni, megállás nélkül. A következő történetig, anélkül, hogy időt szakítanék ennek megszentelésére. Egy ideje megálltam. Tanulom a hálát. Mert alázat nélkül nem ér semmit az egész – áll a bejegyzésben. A szerző a könyvbemutatón is több ízben hangsúlyozta, ez a nap nem róla szól, hanem azokról a fogyatékkal élőkről, akik ihlették a könyvet, annak üzenetét, történetét, fonálát. A könyv által meg szeretné mutatni mindenkinek, hogy mennyire szép az élet a maga tökéletlenségében. Azzal, amink van, és amikéért hálásak lehetünk.

A marosvásárhelyi vár kupolatermében megtartott könyvbemutatóról minden résztvevő maradandó élményekkel távozott, és bizonyára sokan elgondolkodtak azon, hogy miközben mi, egészséges emberek nap mint nap bosszankodunk jelentéktelen dolgokon, és oly sokszor árad belőlünk az elégedetlenség, az irigység, a fogyatékkal élők, akik az eseményen bemutatkoztak, a nehézségeik ellenére is tudnak mosolyogni, tudnak alázatosak és hálásak lenni minden újabb napért. Sokunk számára lecke volt. És jó érzés volt látni, hogy a könyvbemutatón voltak gyerekek, olyanok is, akik talán először kerültek szemtől szembe fogyatékkal élőkkel, és akiket elkápráztatott, hogy például kerekesszékekben ülve is lehet táncolni – amint azt Szikszai Barbara és Flavi Zsigmond produkciója bebizonyította –, és ugyanolyan aktív életet élni, mint bármely egészséges ember.

Elmélyülés, szeretet és elfogadás

– A könyv itt van – mutatott a könyvbemutatón jelen lévő fogyatékkal élők Csata Éva. – Az egyik,

ami a könyvből visszaköszön, az az *elmélyülés*, hiszen a főszereplő keresztülmegy egy olyan traumán, amin nem lehet csak úgy átsiklani, mélyen el kell gondolkodnia azon, hogyan tovább. Ez egy választóvonal az életében. A második szó a *szeretet* lenne, hiszen olyan szép, amikor az ember az elmélyülést követően vagy még azalatt megtanulja magát kezelni, akár a szeretet szintjén. A könyvnek a harmadik üzenete az *elfogadás*: hogy úgy fogadjuk el önmagát, hogy közben elfogadjuk másokat is. Én ezeket a dolgokat mind tőlük tanultam, azért szerettem volna, hogy ez az este így nézzen ki, mert ezt a könyvet nem én írtam, hanem ők.

Tévesen azt szokták kérdezni az emberek, hogy mi ez a rossz karma? Mít keresek én az életnek ennek a sötét oldalán, ahol gond, betegség, fogyatékos van? És nehéz megértetni velük, hogy nem ezek a dolgok vannak jelen, nem ezek dominálnak. Hiszen én tőlük tanultam meg azt, hogy mi a hála, az elfogadás. Köszönet nekik mindezért, és őszintén remélem, hogy a könyv által sikerül mindenkinek eljuttatni az üzenetet, hogy nyisson a fogyatékkal élők felé – mutatott rá a szerző.

A könyv főhőséhez hasonló csodás emberek kaptak szerepet a múlt heti könyvbemutatón: Magyarosi Zsuzsa alkotóművész, a kiadvány borítójának a tervezője, Nyikó Anetta programozó, énekes, Simon Judit, a Hifa Romania elnöke, aki verseket ír, valamint Kelemen Attila festő. Mindannyian fogyatékkal élők. Az esemény hangulatához illően, egy képernyőn *Sütő Zsolt* fogyatékkal élőkről készült portréit, életképeit vetítették ki. Igen meghatározó része volt az eseménynek, amikor az est főszereplői *Szőcs Blanka* műsorvezető kérdéseire válaszolva meséltek magukról, álmaikról, de azt is elárulták, mi az, ami a nehéz-

ségek közepette is nap mint nap erőt ad nekik.

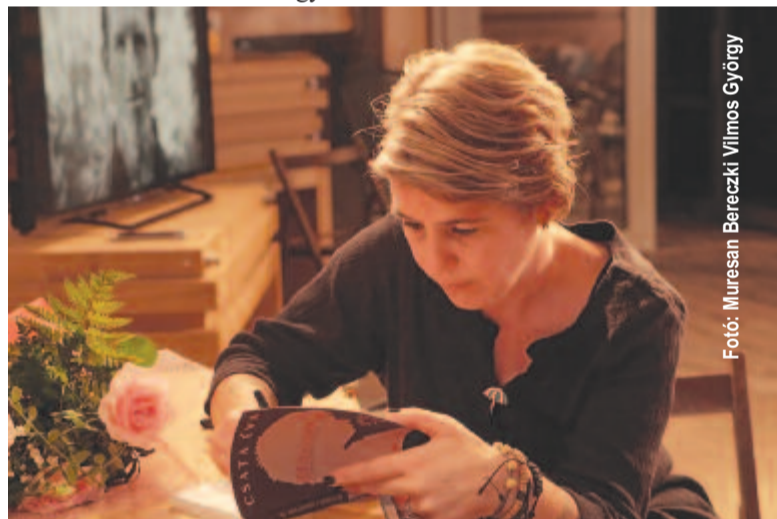
Magyarosi Zsuzsanna bevallotta: a rajz mindig is az élete része volt, kiskora óta, amint papír került a kezébe, „abból biztosan született valami”. Portrékat a középiskola elvégzése után kezdett készíteni, először barátokat, ismerősöket rajzolt le, próbálkozott már szénnel, grafittal, pasztellel, legutóbb digitálisan. Voltak már kiállításai Budapesten, Szegeden, Londonban, de hazai tájakon is, Szászrégenben, Marosvásárhelyen, és jövőben új tárlatra készül.

– Megtiszteltetés számomra elsősorban a bizalom, amit szavazott nekem Éva; az, hogy bízik abban, amire én képes vagyok. Úgy érzem, hogy sikerült magtalálnunk az egyensúlyt, hogy én kiegészítsem a rajzommal az ő munkáját – tette szavát az alkotóművész. Az álmairól szólva elárulta, szeretne elismert művész lenni, és elérni azt, hogy az emberek ne a mozgássérültet lássák benne, aki alkot, hanem a művészt.

Simon Judit, a Hifa Románia elnöke és lelke elmondta, mindig igyekezett a társadalom hasznos tagjává tenni magát, és úgy érzi, hogy a fogyatékkal élők csupán abban különböznek az egészséges emberektől, hogy több, speciálisabb igényeik vannak. – De ugyanolyan fontos és szükséges a mi jelenlétünk ebben a társadalomban, mint bárki másé – tette hozzá.

A kérdésre, hogy kik a példaképei, Judit a következőképpen fogalmazott:

– Mindazok, akikre fel tudok nézni, akik az életben valamit tenni akarnak, tudják élni az életüket, nem húzódnak vissza. Az Hifa Egyesület

Fotó: Muresan Betezki Vilmos György

egyik mottója, hogy *Kelj fel és járj!* Viszont ez mindenkire érvényes a társadalomban, nem csak a fogyatékkal élőkre. Ha egy egészséges embert látok, aki haszontalanul tölti az idejét, az számomra nem példakép. De ha valaki hasznosan, másokért élni tud, az már igen – jegyezte meg Judit, aki azt is elárulta, a mindennapokban neki az Istenbe vetett hite ad erőt.

A kerekesszékekben ülő *Kelemen Attila* rendkívül aktív életet él: fest,

énekel, fotózik, hangszeren játszik és sokat kirándul. Az egészségesek fogyatékkal élőkhez való viszonyulása kapcsán úgy véli, ő szerencsésebb helyzetben van, mivel mindig fiatalok között mozgott, akár az egyháznál, akár a különféle összejöveteleken, és a közvetlen környezetében lévő gyerekek, fiatalok természetesen tekintenek az ő állapotára, fel sem tűnik nekik, hogy ő más.

– A mindennapokban az ad nekem erőt, hogy megint ajándékba kaptunk egy napot, és ha éppen nem vagyunk betegek, akkor friss erővel vágunk neki minden új napnak, és örülünk annak, hogy ismét van egy csomó dolog, amit meg kell csinálni – hangsúlyozta.

„Hiszek abban, hogy Isten nem véletlenül teremtett olyannak, amilyenek vagyunk”

Nyikó Anettát, bár Kovászna megyéből származik, sokan ismerik Vásárhelyen, ő az a kiváló tehetséggel megáldott fiatal lány, aki csodás hangjával minden alkalommal elkápráztatja a hallgatóságát. Énekes, slammer, informatikus, önkéntes, egyezőval nagyon sokrétű tevékenységet folytat. Egyetemistaként igen aktív tagja volt a hallgatói önkormányzatnak.

– Mindig kerestem azt a módot, amellyel minél több embert meg tudok szólítani, el tudom juttatni hozzájuk az üzenetet, hogy mit jelent fogyatékkal élőnek lenni, mit jelent elfogadni ezt az állapotot. Úgy vettem észre, hogy a slam poetryvel még nagyobb tömeget meg lehet szólítani, illetve olyan rétegekhez is el lehet juttatni az üzenetet, amelyhez nem feltétlenül jutnak el a hagyományos versek – mutatott rá a fiatal lány.

Annak kapcsán, hogy miként került a marosvásárhelyi Sapiaentia egyetemre, Anetta elárulta, mindenképp olyan felsőoktatási intézményt kellett választania, ahol fizikailag is tud boldogulni. A művészeti terület felé kacsingatott, de ugyanakkor motoszkált benne az érdeklődés a reál szakok iránt is. Tudomást szerzett róla, hogy akkor kerül átadásra a Sapiaentia új bentlakása, amikor ő kezdené az egyetemet, így adott volt a közvetlenül az épület mellett lévő szálláslehetőség, az informatikus képzés, tehát tökéletes választásnak bizonyult számára ez az opció.

– Nagy álmokkal érkeztem Marosvásárhelyre. Mindig az volt a célom, hogy ha kicsit is, de próbáljak változtatni az embereknek a mi helyzetünkhöz való viszonyulásán – vallotta be.

A kérdésre, hogy mi ad erőt neki a mindennapokban, Anetta őszinte szavai sokaknak csaltak könnyeket a szemébe: – A hit. A hitem abban, hogy Isten nem véletlenül teremtett minket olyannak, amilyenek vagyunk. Hogy nem véletlenül élünk itt, és nem a világ egy fejlettebb pontján. És a hitem abban, hogy létrehozhatunk egy olyan társadalmat, ahol nem nyűg fogyatékkal élőknek lenni – osztotta meg a hallgatóságával a gondolatait Anetta, aki énekével is emelte az esemény hangulatát.

Egyszerű, de nagyszerű étek babból

A bab, vagy ahogy erdélyiesen nevezzük, paszuly, egyik fő alapanyaga a konyhánkknak. Változatosan felhasználható hüvelyes, amelyből sokféle levest és más ételeket készíthetünk. Az alábbiakban ezekre mutatunk néhány példát, szem előtt tartva, hogy a hagyományos és a különlegesebb ízek kedvelői is találjanak maguknak megfelelőt közöttük.

Sütő Edith Magdolna

Tárkonyos paszulyleves

Hozzávalók 8-10 személyre: 50 dkg füstölt oldalas, 1 kisebb disznócsülök, kb. 80 dkg száraz szemes paszuly, 1 hagyma, 2 evőkanál liszt, 1-2 evőkanál zsiradék, só, ecetes tárkony, tárkonyecet;

a tálaláshoz: tejföl, aprított hagyma, só, ecet, olaj.

Elkészítése: A paszulyt este beáztatjuk, reggel pedig bő hideg vízben főni tesszük a meghámozott hagymával együtt. A füstölt oldalast jól átmosuk forró vízzel, és a csülökkel együtt bő hideg vízben a kuktában főni tesszük. Amikor a húskok és a paszuly is puha, összetöltjük és összeforraljuk, a hagymát eltávolítjuk. Közben a zsiradékból és a lisztből világos rántást készítünk, és berántjuk vele a levest. Ha szükséges, kissé hígítjuk, majd jól kiforraljuk, sóval utánaízesítünk, végül pedig apróra vágott ecetes tárkonnal, illetve tárkonyecettel ízesítjük. Tejföllel és apróra vágott, sózott, enyhén ecetezett, olajjal meglocsolva hagymával kínáljuk.

Megjegyzés: Sót csak a vége felé tegyünk bele, mert az oldalas, meglehetősen sós. Paradicsomlével is lehet hígítani, savanyítani. Újabbban sosem rántom be a paszulyleves, vagy natúrán hagyom, mindenféle sűrítés nélkül, vagy egy kis eresztékkel habarom be, ha mégis túl híg.

Zöldséges paszulyleves csipetkével

Hozzávalók 8-10 személyre: 1 füstölt disznólábszár, 1 nem füstölt húsos csont, kb. 80 dkg száraz szemes paszuly, 1 hagyma, 3 sárgarépa, 1 petrezselyemgyökér, 1 darabka zeller,

2 evőkanál liszt, 2-3 evőkanál zsiradék, 1 teáskanál pirospaprika, só, ecet;

a csipetkéhez: 1 tojás, 4-5 evőkanál liszt, só, 1 teáskanálnyi olaj.

Elkészítése: Kukta-ba tesszük a füstölt és a friss csontos húst, beletesszük az átválogatott, több vízben átmosott paszulyt (nem kell áztatni) meg a hagymát, és felöntjük bő hideg vízzel. Ezután kb. 45-50 percig főzzük, majd ellenőrizzük, hogy állnak az alapanyagok. Akkor jó, ha még a hús és a paszuly sem teljesen puha. Ekkor beletesszük a meghámozott, csak éppen behasított gyökereket (mint a húslevesnél), és addig főzzük, most már fedő nélkül, amíg minden teljesen puha nem lesz. A zsiradékból, a lisztből és a pirospaprikából rántást készítünk, és berántjuk vele a levest. Ha szükséges, hígítjuk, és amíg újra felforr, a tojást, az olajat meg a lisztet elkeverjük egy csipet sóval (nem kell gyúrni, jól eldolgozni, csak éppen összekeverni), majd a masszát 2-3 részletben rúddá sodorjuk, és apró kis darabokat csipünk le belőle, egyenesen a levesbe. Amikor feljönnek a leves tetejére, el is készültek, a levest félre lehet venni a lángtól. Szükség szerint utána sózunk, ízlés szerint kevés ecettel savanyítjuk, illetve megszórjuk aprított petrezselyemzölddel. Tejföllel kínáljuk.

Megjegyzés: Ecet gyanánt ajánlatos szüretlen, hőkezeletlen almaecetet használni. Ilyet csak bioboltban vehetünk, és nem is igazán olcsó, de megéri a befektetést, mert nagyon sok kitűnő élettani hatása van.

Tört paszuly

Hozzávalók 4 személyre: 50 dkg szárazbab, só, bors, tej, víz, 5-10 dkg szalonna, 2 hagyma, olaj, pirospaprika.

Elkészítése: A babot beáztatjuk, és hideg vízben odatéve, megfőzzük. Ha nem volt beáztatva, kuktában elég gyorsan megfőzhető. Ha elkészült, leszűrjük és ledaráljuk, vagy botmixerrel pépesítjük, esetleg robotgépben turmixoljuk. A pépet lábosba tesszük, és állandóan kevergetve, tejjel és vízzel tetszés szerinti arányban mártássűrűségűre hígítjuk. Közben sózzuk-borsozzuk, végül jól kiforraljuk. A szalonnát apróra kockázzuk, zsíráját kiolvasztjuk, majd rádobjuk az apróra vágott hagymát, és üvegesre dinszteljük. Rászórunk 1 teáskanál pirospaprikát, gyorsan elkeverjük, és felöntjük

kb. 1 dl vízzel. Néhány percig főni hagyjuk, amíg majdnem zsírára sül, de azért hagyunk még „levet” is neki, sózzuk, borsozzuk, majd a kitálat paszuly tetejére halmozzuk.

Megjegyzés: A „hagymás pergelés” készülhet csak hagymával is, esetleg lepirított kolbászkarikákkal. Ezt az ételt általában fehér paszulyból szokták készíteni, hogy szép színe legyen, de tarkababból is éppoly finom.

Keleties zöldséges bableves

Hozzávalók 5-6 személyre: 2 sárgarépa, 1 közepes hagyma, 1-2 cikk fokhagyma, 1-1 piros, illetve sárga húsú paprika, kb. 50 dkg főtt paszuly, só, 1 teáskanál currypor, olaj, apróra vágott petrezselyemzöld.

Elkészítése: A zöldségeket megtisztítjuk, megmossuk. A sárgarépát a nagy lyukú reszelőn lereszeljük, a hagymát és a paprikát vékony csíkokra vágjuk. A sárgarépát megdinszteljük 2-3 evőkanál olajon, rászórjuk a curryport, elkavarjuk, és rögtön felöntjük kb. 3 liter vízzel. Amikor felforr, beletesszük a hagymát, a paprikát meg a felapított fokhagymát, megsózzuk, és addig főzzük, míg minden meg nem puhul. Ekkor beletesszük a főtt babot, amivel még néhány percig forraljuk. Ha kell, utána sózunk, megszórjuk apróra vágott petrezselyemzölddel, esetleg néhány csepp citromlével is ízesíthetjük.

Édes életünk

Bogdán Emese

(Folytatás október 10-i lapszámunkból)

A túlzott cukorfogyasztás különösen csalafinta következménye, hogy tönkreteszi a szervezet értékelőrendszerét. Mivel a szervezet nem készült fel az állandó túlingereltségre, a hatására zavarba jön, és pánikba esik. Ezek azok az esetek, amikor farkasésen rávetjük magunkat az édességre, a lehető leg-egészségtelenebb élelmiszerekre, mert a testünk hibás jelzéseket adott ki. Szegény tulajdonképpen nem akarna mást, mint gyümölcsöt, zöldséget, jó minőségű húst, sok vizet és néha egy kis édességet. Az állandó cukorsokk miatt azonban elveszíti az érzékenységet, így nem halljuk meg halk belső hangját, azt hisszük, csak édességre vágyik. Ilyenkor alakul ki az ördögi kör: a test többé nem jelzi, hogy nincs szüksége ennyi cukorra, nem is tudja feldolgozni, mi pedig folytatjuk tovább az egészségtelen táplálkozást. Keveset mozgunk, nem figyelünk saját magunkra. A legtöbb ember akarata ellenére hormonjainak kiszolgáltatott lesz, és újra meg újra beleesik a cukorcsapdába. Minden vállalkozónak az az álma, hogy feltalál egy olyan terméket, amelyre az emberek pozitívan reagálnak. És utána függőségbe ke-

rülnek, mikor a termékre voltaképpen senkinek nincs szüksége. Beindul a reklámgépezet, mely szentül állítja, hogy senki nem lehet boldog nélküle, sőt aki nem vásárolja meg, drasztikus következményekkel kell szembenéznie. Valóságá válnak az álom, hogy milliárdokat keresnek egy olyan termék jóvoltából, amely nem nélkülözhetetlen, hanem egyenesen veszélyes. Nem vitás, hogy az emberek nagy százaléka cukorfüggő, és nem is tud róla. A cukorfüggőséget a tudósok azzal

magyarázzák, hogy a cukor bizonyos aminosavakat juttat az agyba (pl. a triptofán nevű olyan boldogsághormonokat szabadít fel, mint a szerotonin). A cukorlobbi miatt sokan elhiszik, hogy az egészséges, és annyit ehetnek belőle, amennyit csak akarnak. Az Egészségügyi Világszervezet azonban egészen másképp látja a kérdést. Ajánlásuk szerint a bevitt kalóriamennyiségnek csupán 10%-ban kell cukrot tartalmaznia, ami nagyjából 50 grammnak felel meg. Ehhez képest az átlageurópai cukorfogyasztása 130 g körül van, de feltehetően ennél is több. Tévhit, hogy a cukor

értékes élelmiszer, nem áll másból, mint szacharózból, hiányoznak belőle a vitaminok, ásványi anyagok, nyomelemek, amelyek a szervezet nélkülözhetetlen anyagai. Az uralkodó elméletek szerint naponta 2000 kalóriát vehetünk magunkhoz, ha viszont napi 100 g cukrot fogyasztunk, és ezzel 400 kalóriát, már csak 1600 kalória marad, hogy fedezzük szükségleteinket a létfontosságú anyagokból. A multik azt is tagadják, hogy a cukor rontja a fogakat és hizlal. De ezek igazolásába nem is érdemes belemenni, hisz a jelenlegi mutatók bizonyítják, hogy a „dolce vita” eredményeként a la-

nyozzuk az olcsó tömegtermékeket, hamar rájövünk, hogy ezek idezik elő a nagy zabálásokat. A tudósok azt is kimutatták, hogy az emberek elég nagy hányada a szeretet hiányát édességgel igyekszik kompenzálni, csokoládéval vigasztalódnak, csokoládéval jutalmaznak a gyerekeket is. Más alternatívák, vagy mit tehetünk még: nem tanácsos édeses helyett édesítőszereket, vegyi anyagokat használni, melyek becsapják az agyunkat, ráadásul mérgezőek. A egyik legjobb alternatíva a méz, de az is mértékkel, takarékosan. A barna cukor sajátos módon ugyanúgy rombolja az egészséget, mint a fehér. A különbség annyi, hogy kevésbé feldolgozott anyagokat tartalmaz, és kis mennyiségben vitaminok, nyomelemek is előfordulnak benne. Nagyon divatosak manapság a gyümölcszírúpek, de ezeknek is a mérsékelt fogyasztása ajánlott. A stevia természetes édesítőszer, ám nem reklámozzák megfelelően, hogy ne rontsa a cukoripart. A stevia Brazíliában, Paraguayban évezredek óta ismert és használt édesítőszer és gyógynövény, a leveleiből kivont anyag 200-300-szor édesebb a cukornál, a cukorbetegknél is nagy sikerrel alkalmazták. Érdemes azonban odafigyelni, honnan vásároljuk meg. Egészségünk érdekében legyünk óvatosak, tudatosak, ne tiltsuk el teljesen magunkat az édességtől, de együnk müzlit, nagy mennyiségű zöldséget, gyümölcsöt, salátát.

Illusztráció

Zeneelmélet a napóra árnyékában

Szilágyi Mihály

Játszaduzzunk el azzal a kérdéssel, hogy működik-e a napóra, ha nincs árnyéka. Bármire gondoljunk, a végeredmény az lesz, hogy az idő akkor is múlik, ha épp nem működik a napóra.

Az időmérés történetében külön fejezetet érdemel a napórák világa. Ugyanakkor az idő múlása és a zene is elválaszthatatlan kapcsolatban állnak. Az idő nemcsak a lüktetés, a ritmus meghatározója, hanem a hangmagasság is. A hangmagasság attól függ, hogy egy adott idő alatt hány rezgés történik – ha például 1 másodperc alatt 440 rezgés történik, az a hang egy oktávval magasabb a másodpercenkénti 220-as rezgésszámú hangnál.

Giovanni Battista Benedetti, a reneszánsz kor egyik nagy tudósa különösen jártas volt a napórák rejtjelmeiben és – tegyük hozzá – a zeneelméletben is.

Benedetti 1530-ban, olasz nemesi családban született Velencében. Velence már akkor is a szellemi tudás egyik bástyájának számított. A fiú édesapja több jelzővel is büszkélkedhetett. Természetudósként, az orvostudomány doktoraként, filozófusként, zenészként és matematikusként emlegették. A fogékony fiút édesapja tanította mindarra, amit ő is tudott – a zenét sem hanyagolta el. 1546-1548 között Niccolò Tartaglia felügyeletével tanulmányozta az euklideszi matematikát. Egyetemre sose járt, ezért nem is taníthatott, pedig korának legnagyobb matematikusának számított.

Tudásának híre egyre messzebb terjedt. 1558-ban Ottavio Farnese

herceg meghívta Pármába udvari matematikusnak. 1559-1560 telén Benedetti Rómába utazott, hogy Arisztotelész természettudományáról értekezzen. A tudós fiatalember eredetiségével, ékesszólásával és tudásával teljesen lenyűgözte hallgatóit. E hír hallatán a herceg felkérte, hogy a pármai jogi egyetemen előadásokat tartson.

A tanítás mellett akadt bőven dolga Benedettinek, mert udvari asztrológusként minden bizonnyal csillagjósolással is foglalkoznia kellett. Nem szabad lenéznünk ezért a fiatalembert, mert nem sarlatánságból igyekezett jóvendőt mondani a csillagok állásából. Akkor még a tudomány és a csillagjósolás kéz a kézben jártak.

Benedetti, hogy hasznára legyen a hercegnek, részt vett a város középítkezésének tervezésében, de a közösség öröme napórákat is szerkesztett.

1553-ban megjelent könyvében, a Resolucióban az euklideszi matematika néhány problémájára talál megoldást. Kortársai közül többen is foglalkoztak a bizonyítással, de a legszebb megoldás a Benedettié.

Giovanni Battista Benedetti a fizika terén is maradandót alkotott. 1563 körül már gyanította, hogy légüres térben a különböző testek egyenlő sebességgel esnek. Fontos kiemelni a légüres teret, mert máskülönben számolnunk kell a zuhanó test és a levegő közötti ellenállással is. Továbbá Benedetti a centrifugális erőről is határozott véleményt fogalmazott meg, és tudta, hogy ha elengedünk egy körpályán forgatott testet, az az érintő irányába halad tovább. Sokak szerint Benedetti Galileo Galilei előfutárának tekinthető.

Minden téren igaz lehet, hogy a tudós Galileo előfutára. Benedetti nemcsak felületes zenei tudással rendelkezett, hanem a zenei hangok megszólalásának arányait tanulmányozva eljutott a zenei hangolás problémájához. Azért tekinthető Benedetti Galilei zenei előfutárának is, mert ez utóbbi is kitűnő zenésznek számít.

Benedetti érdekes megfigyeléssel szemlélteti a konszonanciákat (a szép hangzásokat). Azt állítja, hogy a hangközök hangzása akkor igazán szép, ha a rezgések között vannak egybeesések. Ha nincs egybeesés a rezgések között, akkor kellemetlen hangzás keletkezik. Benedetti azt is leírja, hogy annál tökéletesebb egy konszonancia, minél gyakoribbak a rezgések közötti egybeesések. Például ha két húr egyformán rezeg, akkor a legtökéletesebb együtt-hangzás szólal meg (a tiszta prim hangköz); ha az egyik húr minden

második rezgése egybeesik a másikkal, akkor szintén tökéletes a harmónia, mert az oktávot kapjuk. Benedetti egy matematikai számértékkel igyekezett kifejezni a harmóniákat. Az arány számjegyeinek szorzatából kapott szám megmutatja egy harmónia tisztaságát. Például a prim hangköz 1/1, ennek a konszonanciaindex 1x1=1; az oktáv 2/1, tehát 2x1=2 a harmóniamutatója, majd tovább haladva a kvint 3/2-es aránya 6-os konszonanciaindexet kap. Benedetti elmélete igazolta, hogy a harmóniák a rezgésarányoktól függenek, és minden hangmagasságban állandó ez az arány.

Ezt az elméletét megosztotta kortársaival is. Valószínűleg 1563-ban írta meg ezt két levélben Cipriano da Rorének, a pármai udvar karmesterének. Az elmélet azonban csak később, 1585-ben jelent meg, amikor közzétették Benedetti leveleit a Diversarum speculationum mathematicarum et physicarum liber (röviden Speculationum, lásd: fotó) című kötetben. A hangközarányokkal kapcsolatos nézet megjelenése után heves viták születtek, ugyanis ezek az arányok a hangolás témakörét is érintették. Ezzel a nézettel Benedetti a temperált (kiegyenlített) hangolás előfutárának is tekinthető, de még sok időnek kellett eltelnie, míg a zenészek átálltak erre a fajta hangolásra.

Giovanni Battista Benedetti a zene mellett napóráiról is elhíresült. Készített kúp, henger és csónakpup alakú napórákat is. Bár sok leleményes változatban alkotott időmérő szerkezetet, csillagászati tevékenységének legjelentősebb észrevétele a naptárreform szorgalmazása. 1578-ban a De temporum emendatione opinio című munkájában arra hívta fel a figyelmet, hogy a Julián-naptár

csillagászatilag már nem pontos, és egy újat kellene alkotni. Bár a Gergely-naptár megalkotása nem Benedetti munkája, fontos, hogy ő is felismerte a régi naptár elavultságát.

A Gergely-naptárt XIII. Gergely pápa rendeletére alkotta meg Aloysius Lilius olasz orvos és csillagász, Christophorus Clavius német matematikus és csillagász véglegesítette, és 1582. október 4-ét 15-e követte. Abban az évben kimaradtak a két dátum közötti számok, és ez a tény sok összeesküvéselmélet-hívőnek vált kedvenc témájává. Mivel a naptárreform életbe léptetése nem egy időben zajlott minden országban, ezért a különböző országok történelmében eltérések lehetnek az egyes események dátumait illetően.

Benedetti fejében megfordult a hidraulikus emelő gondolata is, de nem tudta kivitelezni a szerkezetet. Korának modern tudósa lévén, a meteorológiában is használható nézeteket vallott. Elvetette azt a hiedelmet, mely szerint a felhők felfüggesztett „tárgyak”, és az égbolton „sétálgatnak”. Ehelyett kijelentette, hogy a hő- és sűrűségváltozás következményei a felhők és a szelek is, és a felhők útja a légmozgástól függ.

Benedetti élete vége felé kiszámolta saját horoszkópját, és a sajátos „matematika” szerint 1592-ben kellett volna meghalnia. A halál azonban tréfát üzött a horoszkópból, és két évvel hamarabb, 1590-ben megkönyékezte a tudóst. Benedetti ekkor – érezve a véget – újra végigfutott a bonnyolult számításon, és valahol a kezdeteknél észrevett 4 perc tévedést, ami miatt túl hosszú életet jelzett előre magának. Bezzeg a halál nem vétette el az efféle számítást, és 1590. január 20-án Torinóban pontot tett a műveletek végére.

1.		FILOZÓFUS (SÁMUEL) VIDIT	A NITROGÉN VEGYJELE	...FELEDNI VÁGYTAM (PETŐFI)	SÉRTETLEN	KATONAI TÖMB	SÓHAJ ÁRAMÁT-ALAKÍTÓ (RÓV.)	TAMÁSI... (ERDELYI ÍRÓ)	LAPOS EDÉNY	AZ ERDŐ KÖZEPÉI	VERDI OPERÁJA	EGYKEI AUSZTRÁLIAI MACKÓ	SHAKESPEARE-KIRÁLY	LIMITED (RÓV.)	JOSKAR... (A MARI FŐVÁROS)
A rejtvény fősoraiban idézett aforizma szerzője Drabkina		LATIN ÉS	GAZDASÁGI ÁG ÁSVÁNYI FÜSZER				ZENÉLŐ DOBOZ ALFÖLDI SÍKSÁG					ÚTSZAKASZ GÁRDONYI-HÓS (GÁBOR)			É
2.	N	USA TAGÁLLAM		TASLI FÁJDALOM (LATIN)					KELLEMETLENSEG HÍM MADÁR					TÉLI SPORT ... LÁMA (TIBETI FŐPAP)	
A FOLYÓN FELFELE			AZONBAN KUTYA VAN A VEGÉN			CIN AZ ARZÉN VEGYJELE		FÉLTEKEI BÚN			AZ ARGON VEGYJELE ODA-VISSZA FÉRFINÉV		PINCESZAG FONODAI KELLÉK		EGYENI BUDAPESTI EGYETEM
A... DE L'ESTEN (ADY) FELVIDÉKI FOLYÓ		SZAPORÍTÓ-SEJT VERONA FOLYÓJA				ÖNNEPÉLYSEN ÁTADÓ ...EKBERG (SZÍNÉSZNŐ)					AZ EGYIK MÚZSA TALÁLÉKONY ESZÜ				
JAPÁN TORNÁSZ (TAKASI)		OROSZ ÍRÓ (JURJ) OLASZ SZERELEM				DÍSZÍTÓ AZ AARE FRANCIA NEVE					OROSZ FÉRFINÉV ROMÁN NŐI NEV				
A HÁZBA SZIBÉRIAI FOLYAM		VASTAG POSZTÓ ARAT!			DÉL-AFR. TARTOMÁNY ...A HAZA (PETŐFI)					ÁLL ALATTI ZSÍRPÁRNA VÉL, GONDOL (NÉP.)				AZ ITTRIUM VEGYJELE LAKÁST TISZTÍT	
ALBÁN HIR-ÜGYNÖKSÉG		JÓKAI-HÓS (MIHÁLY) ...ARAFAT (MENTÓS)		NEVEZETES SZÍNÜLTIG				FORMÁL ELEKTRONVOLT (RÓV.)						ATTÓL KEZDVE! NŐI NÉV (AUG. 18.)	
STAR ... (SCI-FI FILM)		DEKLINÁL ... MARK (VÉDJEGY)		REJTETT TÉNY TÖRÖK FÉRFINÉV		RANGJELZŐ ELŐTAG IDŐBEN HOZZÁJUT		MADONNA SZEREPE OROSZ FÉRFINÉV					CSERNÁTONI VÁRROM ELEMÍ PARÁNY		
LAPOS FENEKŰ CSÓNÁK		NÉM. SZEM. NÉVMÁS SZÉP TÁJ JELZŐJE		KICSINYÍTÓ KÉPZŐ KUGLI		EZREDÉV (GÖRÖG) ÉSZAKI APRÓPÉNZ		MAGAD MALÁJ FÖLD-SZOROS				...BATES (SZÍNÉSZ) PÁROSAN SZÍV!			
...MCBAIN (KRIMIÍRÓ)		ATTILA NÉV-VÁLTOZATA KÁLIUM ÉS RÉNIUM		EGYSZERŰ GÉP IZOMKÖTŐ SZALAG			KIS HÁZ TEHÉNHANG			ESET (ANG. FONETIKUSAN) CÍN		SÍR A KUTYA OLASZ AUTÓJEL			
L.N.J.	H	HANGA A KÉN VEGYJELE			FÉMPÉNZ SZEMÉLY-NÉVMÁS			FÁBA VÉS EZERI							... HARI (KÉMNŐ)

Oktober 17-i rejtvényünk megfejtése: **Nagyobb erény kell a jószerencse, mint a balsors elviseléséhez.**

A második féldőben dőlt el a mérkőzés Sáromberkén

Berekmeri Edmond

Vasárnap a 6. liga nyolcadik fordulójában, gyönyörű őszi napsütésben, Sáromberke Csíkfalvát fogadta. A vendégek tartalékos csapattal léptek pályára, mindössze 10 játékos sikerült verbuválniuk a mérkőzést megelőző délután. Ennek ellenére a találkozó az első játékrészben szoros küzdelmet hozott, mindkét oldalon voltak helyzetek, gólok.

A sáromberkiek már a 2. percben betaláltak Mező Roland révén, aki az ellenfél tizenhatosán pattogó labdát higgadtan a hálóba helyezte (1-0). A gól után a csíkfalviak voltak veszélyesebbek, két gólhelyzetet is

kihagytak, aztán a házigazda együttes átvette a kezdeményezést. Mindenki újabb hazai találatra számított, de ehelyett a csíkfalvi szélső, Gáspár Attila szerzett gólt (28. perc, 1-1). Szünet előtt újabb két gólt jegyezhetünk. Először a vendégek zörgettek meg a hálót, akik egy 18 méteres szabadrúgásból találtak be Csoma Ferenc révén (40. perc, 1-2), aztán ifj. Szántó Attila szaladt el a jobbszélén, s bombázott a hosszú sarokba a kiszaladó kapus mellett (45. perc, 2-2).

A pihenő után egyre jobban játszott a sáromberki csapat, a csíkfalviak csak a védekezésre figyeltek, de a hávédéik így is sokat hibáztak. Csak a partjelző ügyetlenkedésének köszönhetően képlekedtek a sáromberki gólok, a játékvezető többször állította meg a házigazdák támadását, egyik vonalbíró téves lesjelzéseire. A 67. és 79. percben Ötvös Lehel találatait jegyezhetjük, aki

először Nistor L. beadásából szerzett gólt (3-2), aztán a csíkfalviak egyik védőjétől „ellopott” labdát helyezte a kapuba (4-2). Közben 4-5 nagy gólhelyzetet is kihagytak a hazaiak: ifj. Szántó Attila és Nistor L. tévesztettek célt jó helyzetből. 4-2-es hazai vezetésnél a csíkfalviak hálóőre, Dávid Norbert rendezett meglepő jelenetet, sportszerűtlen módon cserbenhagyva csapattársait, hangoskodva, veszekedve elhagyta a pályát. Az utolsó perceket 9 emberrel játszották végig a vendégek, így esélyük sem volt átlépni a pálya felezővonalát. A végeredményt Makula Károly állította be a 85. percben, aki egy szép hazai támadást góllal fejezett be (5-2).

A sáromberki csapat edzője, Szántó Attila kérdésünkre elmondta, hogy elégedett a játékosok szereplésével. „Nem szeretnék senkit külön kiemelni, mert úgy érzem, mindenki jól teljesített. Hoztunk né-

Fotó: Berekmeri Edmond

hány játékos a szomszédos Marosárpatakról és Nagyernyéből, ami meglátászt a csapat játékán. Egyelőre a középpályában próbálunk megkapaszkodni, de bízom benne, hogy tavasszal még jobbak lesznek az eredmények. Sajnos, még nincsenek támogatóink, a bírót is ifj.

Kádár Ferenc klubelnök fizeti a zsebéből, de az önkormányzat azt igéri, hogy segíteni fog. Ehhez azonban a törvényeseken minél hamarabb hivatalosan be kell jegyeztetnünk a csapatot” – nyilatkozta az egykori hávéd, aki 52 évesen a sáromberkiek edző-játékosa.

Jegyzőkönyv

6. liga, 8. forduló: Sáromberki Haladás – Csíkfalvi Millenium 5-2 (2-2)
Sáromberki pálya, napsütéses időjárás, mintegy 75-80 néző. Vezeté: Morar Andrei (jól) – Madarász G. Radu és Demeter Attila (hibákkal tarkítva).
Gólszerzők: Mező (2.), Szántó (45.), Ötvös (67., 79.), Makula (85.), illetve Gáspár (28.) és Csoma (40.).
Sáromberke: Ercse Attila – Sándor Zoltán (Fülöp Attila), Petra István, Makula Károly, Moldován István, Harkó János, Nistor Ludovic, Mező Roland, Kántor Roland (Katona János), Ötvös Lehel, Szántó Attila (Csegei György). Edző: Szántó Attila.
Csíkfalva: Dávid Norbert – Orbán István, Török Zsolt, Csoma Ferenc, Pál Hunor, Márton Barna, Gáspár Attila, Mózes Barna, Nagy Barna, Fazakas Ferenc. Edző: Pál Zsolt.

Ranglista

1. Somosd	8	7	0	1	33-10	21
2. Kibéd	8	7	0	1	24-10	21
3. Harasztkerék	8	6	2	0	27-5	20
4. Nyárádgálfalva	8	5	1	2	20-11	16
5. Jedd	8	4	2	2	52-18	14
6. Csittszentiván	8	4	2	2	40-20	14
7. Csíkfalva	8	4	0	4	20-27	12
8. Mikefalva	8	3	1	4	18-20	10
9. Mezőpanit	8	3	0	5	23-17	9
10. Küküllőszéplak	8	3	0	5	23-31	9
11. Székelybere	8	2	0	6	16-33	6
12. Egrestő	8	2	0	6	19-42	6
13. Sáromberke	8	2	0	6	13-41	6
14. Hármásfalva	8	0	0	8	5-48	0

Eredményjelző

* 4. liga, 7. forduló: Mezőrűcs – Koronka 7-1, Magyaró – Gernyeszeg 13-4, Dános – Dicsőszentmártoni Viitorul 5-3, Mezőzáh – Küküllődombó 1-1, Hadrév – Radnót II 1-4, Görgénysoákna – Mezőceked 3-2. Az élcsoport: 1. Radnót II 18 pont, 2. Magyaró 18, 3. Görgénysoákna 18.
* 5. liga, Északi csoport, 6. forduló: Tuson – Nyárádremete 2-3, Alsóidecs – Mezőkirályfalva 7-3, Lóvér – Köhér 2-2. Az élcsoport: 1. Alsóidecs 14 pont, 2. Nyárádremete 13, 3. Köhér 12.
* 5. liga, Déli csoport, 6. forduló: Mezőmehes – Mezőgerebenes 0-3, Mezőtőhát – Marosludas II 5-4, Magyarsáros – Kerelő 4-1. Az élcsoport: 1. Mezőgerebenes 18 pont, 2. Magyarsáros 13, 3. Marosludas II 10.
* 6. liga, 8. forduló: Harasztkerék – Mezőpanit 2-0, Kibéd – Somosd 0-3, Székelybere – Mikefalva 2-5, Csittszentiván – Küküllőszéplak 5-1, Jedd – Egrestő 12-2, Sáromberke – Csíkfalva 5-2, Nyárádgálfalva – Hármásfalva 3-0.

Fantasztikus Mbappé, megelőzte Messit

A Bayern München, a Manchester City és a Paris Saint-Germain is győzött a labdarúgó Bajnokok Ligája csoportkörének harmadik fordulójában, kedden, így mindhárom együttes továbbra is százszázalékos mutatóval áll csoportjában.

Az A csoportban a Paris Saint-Germain a Club Brugge vendégeként a második féldő közepén döntötte el a mérkőzést, amikor két perccel belül Mbappé, majd Icardi is betalált a belgák kapujába. Végül az 52. percben csereként pályára küldött francia játékos három, míg az argentin két góllal zárt. Csereként 2008 óta nem lőttek egy BL-meccsen mesterhármast, akkor a Villarreal játékos, Joseba Llorente talált be háromszor az Aalborg kapujába. Mbappé karrierje során így már 15 BL-góllal jár, még 21 éves kora előtt, ezzel majd egy évvel előzi meg az eddigi rekordert Lionel Messit. A négyes másik mérkőzésén a Real Madrid megszerezte első győzelmét: a spa-

nyolok győztes gólját a Galatasaray ellen Toni Kroos szerezte, aki 100. BL-meccsét játszotta.

A B jelű négyesben az Olimpiakosz Pireusz hiába jutott előnyhöz, a Bayern München a duplázó Robert Lewandowski vezérletével fordított. A lengyel támadó sorozatban 12. összecsapásán első eredményes, a szezonban pedig 17 tétmeccsen 21 gólnál jár. A csoport másik mérkőzésén az eddig nyeretlen Tottenham Hotspur magabiztosan kerekedett a vendég Crvena zvezda fölé.

A C csoportban a vendég Atalanta a 34. percig 1-0-ra vezetett, ám Agüero duplájával fordított a Manchester City, majd Sterling második féldőben 11 perc alatt elért mesterhármásával kiütéses győzelmet aratott.

A D csoport esti összecsapásán a Lokomotiv Moszkva a 77. percig meg tudta őrizni egygólos előnyét, Dybala két góljával viszont két perc alatt fordított a Juventus.

Tizenegy éve nem ért el mesterhármast csereként szerepet kapó játékos, Mbappének Bruges-ban sikerült. Fotó: RFI

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája-csoportkör, 3. forduló:
* A csoport: Club Brugge (belga) – Paris Saint-Germain (francia) 0-5, Galatasaray (török) – Real Madrid (spanyol) 0-1. Az állás: 1. Paris Saint-Germain 9 pont, 2. Real Madrid 4, 3. Brugge 2, 4. Galatasaray 1.
* B csoport: Olimpiakosz Pireusz (görög) – Bayern München (német) 2-3, Tottenham Hotspur (angol) – Belgrádi Crvena zvezda (szerb) 5-0. Az állás: 1. Bayern München 9 pont, 2. Tottenham 4, 3. Crvena zvezda 3, 4. Olimpiakosz 1.
* C csoport: Manchester City (angol) – Atalanta (olasz) 5-1, Sahtar Donyeck (ukrán) – Zágrábi Dinamo (horvát) 2-2. Az állás: 1. Manchester City 9 pont, 2. Dinamo Zagreb 4 (6-4), 3. Sahtar Donyeck 4 (4-6), 4. Atalanta 0.
* D csoport: Juventus (olasz) – Lokomotiv Moszkva (orosz) 2-1, Atlético Madrid (spanyol) – Bayer Leverkusen (német) 1-0. Az állás: 1. Juventus 7 pont (7-3), 2. Atlético Madrid 7 (5-2), 3. Lokomotiv Moszkva 3, 4. Bayer Leverkusen 0.

Pályán a Ferencváros és a Kolozsvári CFR

A labdarúgó Európa-liga csoportköre 3. fordulójának mérkőzéseit rendezik ma este, magyar és román érdeklőséggel. A program:

* A csoport: Sevilla (spanyol) – Dudelange (luxemburgi) (22.00 óra, TV: DigiSport 4), Qarabag (azeri) – APOEL (ciprusi) (19.55)

* B csoport Malmö (svéd) – Lugano (svájci) (22.00), Dinamo Kijev (ukrán) – Koppenhága (dán) (22.00)

* C csoport: Trabzonspor (török) – Krasznodar (orosz) (22.00), Getafe (spanyol) – Basel (svájci) (22.00)

* D csoport: Sporting CP (portugál) – Rosenborg (norvég), PSV (holland) – LASK (osztrák) (22.00)

* E csoport: Celtic (skót) – Lazio (olasz) (22.00, DigiSport 2, Telekom Sport 2, Look Sport), Rennes (francia) – Kolozsvári CFR (22.00) (DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Plus)

* F csoport: Arsenal (angol) – Guimaraes (portugál) (22.00, DigiSport 3, Telekom Sport 3, Look Sport 3), Eintracht

Frankfurt (német) – Standard Liege (belga) (22.00, Telekom Sport 4, Look Sport 2)

* G csoport: Young Boys (svájci) – Feyenoord (holland) (19.55), Porto (portugál) – Rangers (skót) (19.55, Telekom Sport 4, Look Sport 3)

* H csoport: CSZKA Moszkva (orosz) – Ferencváros (19.55, magyar Sport 1), Ludogorec (bolgár) – Espanyol (spanyol) (19.55, Telekom Sport 3, Look Sport)

* I csoport: Saint-Étienne (francia) – Olekszandrija (ukrán), Gent (belga) – Wolfsburg (német) (19.55)

* J csoport: Istanbul Basaksehir (török) – Wolfsberg (osztrák) (19.55), Roma (olasz) – Mönchengladbach (német) (19.55, DigiSport 3, Telekom Sport 2, Look Sport 2)

* K csoport: Besiktas (török) – Braga (portugál) (19.55), Pozsonyi Slovan (szlovák) – Wolverhampton (angol) (19.55)

* L csoport: AZ (holland) – Asztana (kazah) (19.55), Belgrádi Partizan (szerb) – Manchester United (angol) (19.55, DigiSport 2, Telekom Sport 1, Look Plus)

Európai futballbajnoki eredmények

* Angol Premier Liga, 9. forduló: Bournemouth – Norwich 0-0, Aston Villa – Brighton & Hove Albion 2-1, Chelsea – Newcastle United 1-0, Crystal Palace – Manchester City 0-2, Everton – West Ham United 2-0, Leicester – Burnley 2-1, Manchester United – Liverpool 1-1, Sheffield United – Arsenal 1-0, Tottenham – Watford 1-1, Wolverhampton – Southampton 1-1. Az élcsoport: 1. Liverpool 25 pont, 2. Manchester City 19, 3. Leicester 17.

* Spanyol La Liga, 9. forduló: Alavés – Celta Vigo 2-0, Athletic Bilbao – Valladolid 1-1, Atlético Madrid – Valencia 1-1, Eibar – FC Barcelona 0-3, Espanyol – Villarreal 0-1, Getafe – Leganés 2-0, Granada – Osasuna 1-0, Mallorca – Real Madrid 1-0, Real Sociedad – Betis 3-1, Sevilla – Levante 1-0. Az élcsoport: 1. FC Barcelona 19 pont, 2. Real Madrid 18, 3. Granada 17.

* Olasz Serie A, 8. forduló: Brescia – Fiorentina 0-0, Cagliari – SPAL 2-0, Juventus – Bologna 2-1, Lazio – Atalanta 3-3, AC Milan – Lecce 2-2, Napoli – Hellas Verona

2-0, Parma – Genoa 5-1, Sampdoria – AS Roma 0-0, Sassuolo – Inter 3-4, Udinese – Torino 1-0. Az élcsoport: 1. Juventus 22 pont, 2. Inter 21, 3. Atalanta 17.

* Német Bundesliga, 8. forduló: Borussia Dortmund – Mönchengladbach 1-0, Lipcsei RB – Wolfsburg 1-1, Eintracht Frankfurt – Bayer Leverkusen 3-0, Brémai Werder – Hertha BSC 1-1, Hoffenheim – Schalke 04 2-0, Fortuna Düsseldorf – Mainz 1-0, Augsburg – Bayern München 2-2, 1. FC Köln – Paderborn 3-0, Union Berlin – Freiburg, 2-0. Az élcsoport: 1. Mönchengladbach 16 pont, 2. Wolfsburg 16, 3. Bayern München 15.

* Francia Ligue 1, 10. forduló: AS Monaco – Stade Rennes 3-2, Metz – Nantes 1-0, Toulouse – Lille 2-1, Bordeaux – St. Etienne 0-1, Nice – Paris St. Germain 1-4, Lyon – Dijon 0-0, Olympique Marseille – Strasbourg 2-0, Nimes – Amiens SC 1-1, Angers – Brest 0-1, Reims – Montpellier HSC 1-0. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 24 pont, 2. Nantes 19, 3. Reims 17.

(Tök)Jó hétfégi szórakozás Szovátán

Rekordokat döntött az idei tökfesztivál

Gyönyörű őszi időben jókedvű, hatalmas tömeggel zajlott le a szovátai tökfesztivál idei rendezvénysorozata. Még a legmerészebb szervezői elvárásokat is messze felülmúlta a résztvevők száma.

Gligor Róbert László

Hatodik kiadásán van túl a szovátai tökfesztivál, a fürdőváros idei utolsó nagy tömegrendezvénye. Az ötlet a fürdőtelepi vendéglátóegységek egyesületétől származik, amely évekként elvezette, hogy a nyári idény után is pezsgést kell vinni a szovátai őszebe, ezért az idényre jellemző tökre esett a választásuk, amelyre rendezvényt lehet(ett) felfűzni. A cél, hogy a városba minél több vendéget, látogatót vonzzanak, akiknek színvonalas szolgáltatásokat tudnak majd nyújtani, mert mindezeknek gazdasági haszna is lesz. Így szervezték meg az első kis rendezvényt a vendéglátósok, a saját zsebükből összeadva a pénzt. Négy éve az önkormányzat vette át a főszervezői szerepet, természetesen a turisztikai egyesülettel és a turisztikai népszerűsítő és tájékoztató irodával közösen dol-

Csak a képzelet szabott határt a színes, ötletgazdag díszítésnek, tökkompozícióknak

Fotó: Fülöp Edmund

gozva, mígnem az idei rendezvény már a megváltoztatott helyszínt is szinte túlnőtte.

Nagy tér, nagy tömeg, bő kínálat

Az eddigi évektől eltérően, amikor a rendezvényt a fürdőtelep felső részén, a volt posta és a Medve-tó közötti szakaszon szervezték meg, idén a tótól a régi telepi buszállomásig „nyújtották ki” a helyszínt, ide szerelték fel a nagyszínpadot is,

hogy nagyobb teret biztosítsanak, és a parkokat, zöldvezeteket se tegyék tönkre a koncertezők. Nem titkolt szándéka volt az önkormányzatnak, hogy az építendő amfiteátrumra gondolva ezen a helyen mérje le a szabadtéri rendezvényeken részt vevő tömeg nagyságát. A fürdőtelep alsó bejáratnál szalmabálákból készített két figura fogadta az érkezőket, akiket

a telep teljes hosszában, mindkét oldalon további szalmabálák és a körük épített kompozíciók, díszítések vezettek, s a tökökből készített tárgyak, állat- és emberutazatok, jelenetek számának és kivitelezésének csak a képzelet szabott határt. Közöttük kaptak helyet a háromnapos kézművesvásár standjai is: a szervezők idén csak kimondottan kézműves termékekkel érkezőket fogadtak, aki bővült próbált árusítani, azt hamar kitessékelték a telepről a rendőrök.

A fürdőtelep és a vendéglátóegységek környékének feldíszítése hagyományosan a helyi diákok feladata, erre a célra több mint kétezer tököt szereztek be a vendéglátósok, de a helyiek is hoztak magukkal ezt-azt a ragasztó-, festő- és rajzolóeszközök mellé.

Az óvodások és kisiskolások péntek reggel kisvonattal mentek fel a fürdőtelepre, hogy kidíszítsék a nekik szánt helyeket, majd számos programmal kedveskedtek nekik a szervezők: két bohóc is szórakoztatta őket, tékvondós játékokban vehettek részt, lovagolhattak, hintózhattak, igazi tűzoltóautóval ismerkedhettek meg. Délről helyüket a felső tagozatosok vették át, akik a munka végeztével különböző tökök vetélkedőkben vettek részt. Közben a diákok a középiskolától is felvonultak, huszárok, a parajdi fűvósok és a polgármester vezetésével, aki megtartotta megnyitóbeszédét, s ezzel a nagyok is munkához láthattak, hogy azután kisebb csapatokba szerveződve a Medve-tó körül vetélkedőkön szórakozhassanak. Délután a nagyszínpadnál zenés szórakoztató programok kezdődtek, a téren gyülekezőket a parajdi Zumbatomic, a helyi és nyáradmenti Tácostalpacskák gyerekcsoport és a helyi Latino Feeling egyaránt megmozgatta, este pedig a DJ Project koncertjén szórakozhatott a tömeg.

Szombaton délből a Petőfi parkba várták a gyerekeket a Szovátai Népi Játsszóház kézműves-foglalkozásaira, ahol különböző fonal- és fakanálfigurákat, papírtököket készítettek, de akkora igény mutatkozott erre a felnőttek és gyerekek részéről, hogy a kétórásra tervezett programot csak akkor zárult le, amikor minden alapanyag elfogyott. Közben a helyi barantások vezetésével íjászokdni is lehetett a szomszédban.

Délután ismét a nagyszínpadhoz sereglett a tömeg, sokan pedig a nap látványosságának számító függesztett hőlégballonozást szerették volna kipróbálni. Eközben elkezdődtek a zenés programok is, elsőként a Spice mureşene lépett fel román, a

helyi Sívírág és Sirülők magyar néptáncokkal, közöttük pedig a gyermekeket is megszólították: a Székelyföld Napok keretében a Hargita Megyei Tanács támogatásával turnézó csíkszeredai Mesehetes zenekar rajzfilmzenével szórakoztatta a kicsiket és szüleiket, és a délután folyamán a telepre érkeztek az ilyesmezői szüreti bál szervezői is, a csöszök az utcán mutatták be táncaikat azoknak, akik este a jóval ismertebb Bojtorján nagyszínpadi koncertjét választották a félreeső településen szervezett mulatság helyett.

Vasárnap délelőtt vásár volt, délután a parajdi fűvószenekarral folytatódott a program, a polgármester elmondta összegző gondolatait, és a pénteki és szombati napok után ezúttal is díjazták azokat a személyeket, csapatokat, együtteseket, amelyek a város nyári szabadtéri programjain fellépve szórakoztatták a fürdőtelep vendégeit: az önkormányzat oklevelet és a város díszérméjét nyújtotta át számukra. Vasárnap este a Road of Life fellépése után a gyergyószentmiklósi Bagossy Brothers Company koncertezett.

Túl minden eddigi számon

Már a hivatalos összegzések elkészülte előtt arról tudott beszámolni lapunknak az önkormányzat szóvivője, hogy átütő sikerrel járt az idei rendezvény, amely akkora tömegeket mozgató meg, amekkorát a városnapokon sem jegyeztek: csupán a vasárnapi Bagossy-koncerten szórakozók számát tizenkétezerre becsülték, míg a Bojtorjánjannak öt-hatezer, a DJ Projectnek két-három ezer ember tapsolt. Minden eddiginél több, mintegy negyven kézműves állított fel standot a fürdőtelepen, így ritkák voltak azok a pillanatok, amikor a Rózsák útján kényelmesen lehetett sétálni, nézeledni és vásárolgatni, inkább a tömeg hullámozott. A fürdőtelepi vendéglátósok pedig az eddigi évekhez viszonyítva hangsúlyosabban figyeltek a tökre, az éttermek és szállodák gasztronómiai kínálataiban ott voltak a jellegzetes levesek, főételek, tökkrémmel töltött palacsinták, sütemények, míg a vásárban a számos édesség mellett is keresett cikk volt a tökök sütemény vagy az őszi hangulathoz kiválóan passzoló főzött és sült tök – mondta el Gál Kriszta.

Fülöp László Zsolt polgármester sajtónyilatkozatában kiemelte: kezdetben az volt a cél, hogy a tökfesztivállal egy picit megnyújtsák a turisztikai idényt, de most már a turizmus örövendetesen pörgő iparrá lett, így összességében is turistaidény van Szovátán.

Hatalmas tömeg töltötte be a hétfévégén a fürdőtelepet

25. MAROSVÁSÁRHELYI
NEMZETKÖZI
KÖNYVVÁSÁR

HATÁRTALANUL

2019. NOVEMBER 14-17.

Balla Zsófia • Balázs Imre József • Darvasi László

Elek Tibor • Grecsó Krisztián • Kovács András Ferenc

Láng Zsolt • Markó Béla • Németh Gábor • Vida Gábor

Karády zárkája – Gyulai Várszínház

KAF 60 – Sebő: Árdéli szép tánc

Sebő gyermekkoncert • Bogdán Zsolt Ady-estje

Kövek a zsebben – Kálloy Molnár Péter és Rudolf Péter

Jack Cole dalai – Fazekas Ernő, Kovács András Ferenc, Márton Lóránt és Nagy Csongor

Szervezők

Partner

Támogatók

Médiapartnerek

Rágcsálóirtás

A Coral Impex Kft. felhívja a lakosság figyelmét, hogy a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal kötött 2011. szeptember 13-i 313-as koncessziós szerződés alapján október 28–29-én rágcsálóirtásra kerül sor Marosvásárhelyen, közterületen, illetve november 1. és 15. között magánterületen (egyéni háztartásokban). Rossz idő esetén az időpont módosulhat.

A felhasználandó szer hatóanyaga a brodifacoum, amely az Egészségügyi Minisztérium által engedélyezett, mérgezés szempontjából ártalmatlan (Xn) és irritáló (Xi) minősül, ellenszere a K-vitamin.

Felhívjuk a figyelmet, hogy fokozottan figyeljenek a kisgyerekekre és a házi kedvencekre, ha a szert lenyelik, mielőbb jelentkezzenek a sürgősségi kórházban.

Emlékeztetjük az érdekelteket, hogy a Coral Impex Kft. az egyetlen engedélyezett társaság, amely rágcsáló-, rovarirtást és fertőtlenítést végezhet Marosvásárhelyen közterületen, lakótársulásoknál, magánházaknál és gazdasági egységeknél egyaránt.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

CREAȚIE VESTIMENTARĂ
MODĂ
PROIECTARE ÎMBRĂCĂMINTE

WORKSHOP

UNIVERSITATEA CULTURALĂ ȘTIINȚĂ ȘI ARTĂ
MAROSVÁSÁRHELY
1963

ȘABĂS
VARRĂS
RUHATERVEZÉS

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **TORDAI CÉG** alkalmaz ELADÓNÓT hús- és hentesáruüzletébe. Tel. 0744-681-130. (21663-I)

A **TORDAI VÁGÓHÍD** alkalmaz MÉSZÁROST (kezdő, szakképzett szakembert), TÖLTŐNÓT (kezdő, szakképzett szakembert). Tel. 0744-644-026. (21663-I)

ÁLLATGONDOZÓT alkalmazunk TANYÁRA. Tel. 0744-624-809. (21663-I)

ŐRZŐ-VÉDŐ CÉG alkalmaz BIZTONSÁGI ŐRÖKET. Tel. 0731-340-144. (20833)

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Feloldja a kötéseket és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz és nyereségessé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá forduló problémáját.

Köszönetnyilvánítások: Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átoktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött; János Dicsőből köszöni, hogy kigyógyult az alkoholizmusból; Margitnak Gyergyóban sikeres lett a vállalkozása; Mariana és András hálásak, mert gyermekük született; Márton Ákosfalváról az alkoholizmusból és az impotenciából gyógyult ki a segítségével; Erzsébet hálás, mert újra együtt van kedvesével; Mihály Koronkában kigyógyult az epilepsziából és az étvágytalanságból.

Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

ELADÓ nagyon jó minőségű tűzifa (akác, gyertyán, bükk) készen házhoz szállítva. Tel. 0757-900-616. (sz.-l)

MISSISSIPPI SZŐNYEGMOSÓ
Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért
hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-l)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ a Pădurii utcában (Trébely) kis telek faházzal. Érdeklődni a 00-36-20-947-0421-es telefonszámon. (4933-I)

VESZÉK használt Ariston Uno kazánt jó állapotban, ajánlok 700–800 lejt. Tel. 0741-545-874. (4947)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (4926)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0751-989-594. (4926)

ELADÓ tűzifa (bükk, akác). Tel. 0740-570-753, 0745-793-465. (8/4967)

ELADÓ kemény tűzifa. Tel. 0758-290-241. (8/4967)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (14/4654)

TETŐFEDŐ bádigos cserépforgatást, bármilyen kültéri javítást elvégez azonnal, 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Meszelés, vakolás hivatalosan bejegyzett cég által. Érdeklődni a 0740-499-712-es telefonon. (sz.)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, tetőjavítást, csatornakészítést, csatornájavitást, bármilyen szigetelést, festést, kerítéskészítést akármilyen anyagból. Tel. 0759-467-356. (5/4849)

TETŐJAVÍTÁST, tetőfelújítást és bármilyen más munkát vállalunk. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0744-906-289, Jani. (12/4813-I)

VÁLLALUNK tetőfedést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0744-227-906, János. (17/4818-I)

ÉPÍTŐCÉG 15%-os kedvezménnyel vállal háztetőkészítést, tetőfedést Lindab cserépből, tetőszigetelést, cserép-forgatást, külső és belső munkálatokat, javítást, kerítés- és kapukészítést, bontást is. Tel. 0770-621-920. (3/4839-I)

MAGÁNHÁZBA – heti egy alkalomra – alapos munkát végző takarítónőt keresünk. Tel. 0722-848-711. (4924-I)

HÁZASPÁR idősgondozást vállal lakásért cserébe Marosvásárhelyen. Tel. 0751-622-588. (sz.-l)

KOMOLY CÉG pontos munkát vállal hozzáférhető áron: univerzális ácsmunka, tetőjavítás, manzárdosítás, kőművesmunka, burkolatok, fedél-szerkezetek, bármilyen típusú terasz. Munka után takarítunk a helyszínen, 15% kedvezmény. Tel. 0759-830-627, 0752-970-814, Miklós. (4943)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (12/4972-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Jóságos szíved pihen a föld alatt. Te, aki annyi szeretetet adtál mindenkinek, elmentél, de a mi szívünkben mély fájdalmat hagyta. Soha el nem múló szeretettel emlékezünk MEDGYESI GYÖRGYRE halálának 6. évfordulóján, ami október 24-én van. Emlékét örökre megőrizzük a szívünkben. Felesége, unokája, leánya, veje és a közeli hozzátartozók. (1/4843)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, anya, anyós, a zombolyai születésű SZABÓ ILONA szül. Zimmermann marosvásárhelyi lakos, a Rökkantak Szövetkezetének volt munkatársa 90 éves korában, házasságának 66. évében elhunyt. Temetése október 24-én 13 órakor lesz a kórház mögötti közös temetőben, katolikus szertartás szerint. Gyászoló szerettei. (4949-I)

Fájó szívvel búcsúzunk szomszédunktól, PÉTER FERENCZTŐL. Emléke legyen áldott és nyugalma csendes! Az 1848-as sugárút 28. szám lakóközössége. (7/4966-I)

Fájó szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy CSÁKÁNY ENIKŐ született Kerekes 53 éves korában hosszú betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének Budapesten. Temetése a marosvásárhelyi református temetőben lesz október 26-án 13 órakor. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szülei és testvérei, Edit és családja, Tünde és családja. (3/4980-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNYÍTÁS

Együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki a Kerekes családnak LEÁNYUK elvesztése miatt. A Chiorean és a Pastor család. (4-4981-I)

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya megrendüléssel értesült a szakosztály volt alelnöke, dr. BORSA ISTVÁN elhunytáról. Nem felejtjük, és köszönjük munkásságát, amit a szakosztály és a csíkszeredai orvosok együttműködése érdekében kifejtett. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emlékét mindörökké megőrizzük. (sz.-l)

radio.kptv.ro

KPTV
THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaphoz tartozó összeggel **ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges kuldópapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között, valamint szombaton 8–13 óra között.

Várjuk Önöket!

ALTER-NATIVE
INTERNATIONAL SHORT FILM FESTIVAL

5-10 NOVEMBER 2019 / TÂNGU MURES / MAROSVÁSÁRHELY / ROMÂNIA

PALACE OF CULTURE | PALATUL CULTUREI | KULTURPALOTA

ORGANIZATOR: SOCIETATEA ROMANA DE FILM

www.alternative.ro

r.a.d.i.o bemutatja
Gaga

PETIKE?
SHOWDER KLUB HUMORISTÁK ERDÉLYBEN

ARANYOSI PÉTER – humorista

SÜLYÖK PÉTER – humorista

A SHOWDER KLUB ALLANDÓ FELLÉPŐI
Teljes Humoros Műsorral.
Légy ott és vedd részt te is!

Város: Marosvásárhely
Helyszín: Kultúrpalota
Időpont: Október 30. Szerda este 7 óra
Belépők: A Kultúrpalota jegyirodában/ 1 jegy ára 30 lej.

Fundatia Culturală Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány

BERNÁDY NAPOK
Művészek Atyái Társasága

ARÁNY

BERZE IMRE • BOCSKAY VINCE • KUTI BOTOND
KUTI DÉNES • SÁNTA CSABA • VARGHA MIHÁLY
VINCZEFFY LÁSZLÓ

Köszöntő: Borbély László, elnök
Házigazda: Nagy Miklós Kund, alelnök
Méliatja: Vargha Fruzsina,
művészettörténész (Sepsiszentgyörgy)

Közreműködnek:
Gyéresi Júlia színművész
Svjetoszlav Perepelitsia gordonkaművész (Ukrajna)

OKTÓBER 24., CSÜTÖRTÖK
18,00 óra – Bernády Ház (Horea u. 6 sz.)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér versenyvizsgát hirdet

egy jogtanácsosi állás – COR-kód 261103 – betöltésére, meghatározott időre (másfél évre).

A versenyvizsgára november 6-án 10 órakor kerül sor. Bővebb felvilágosítás a 0265/328-888-as telefonszámon vagy a www.transylvaniaairport.ro weboldalon.

A marosvásárhelyi APICOLA KFT. méhészsakképzést indít

A képzést elvégzők a Munka-, Családügyi és Esélyegyenlőségi Minisztérium, valamint a Tanügyi, Kutatási és Ifjúsági Minisztérium által akkreditált bizonyítványt kapnak. Feliratkozni a kft. székhelyén lehet, Marosvásárhelyen, az 1918. December 1. út 35. szám alatt, október 31-ig.

Az iratkozáshoz szükséges iratok:

- a személyazonossági másolata
- végzettséget igazoló diploma, vagy legalább a VIII. osztály elvégzését igazoló irat
- orvosi igazolás

Részvételi díj 450 lej, diákoknak és egyetemistáknak 400 lej.

Cristina Cojocaru igazgató

ETV

Az ősz java
az Erdélyi Magyar Televízióban:

Hétfő 20:00 Zebra
Gecse Ramánóval és Kovács Károlyval

Kedd 20:30 Kultúrcepp
Kányódi Orsolyával

Szerda 20:00 Sajtóprés
Farkas Istvánnal

Csütörtök 20:00 Mérlegen
Jakab Orsolyával

Vasárnap 13:30 Üzenet szeretettel
Kurta Kingával és Barabási Tivadarral

17:00 Pszichotrillák
Badics Petrával és Kódár Annamáriával

17:30 Hitélet
Sajó Norberttel